

VAN HARTE DANK VOOR UW STEUN!

Samen werken we aan een betere wereld met méér solidariteit.

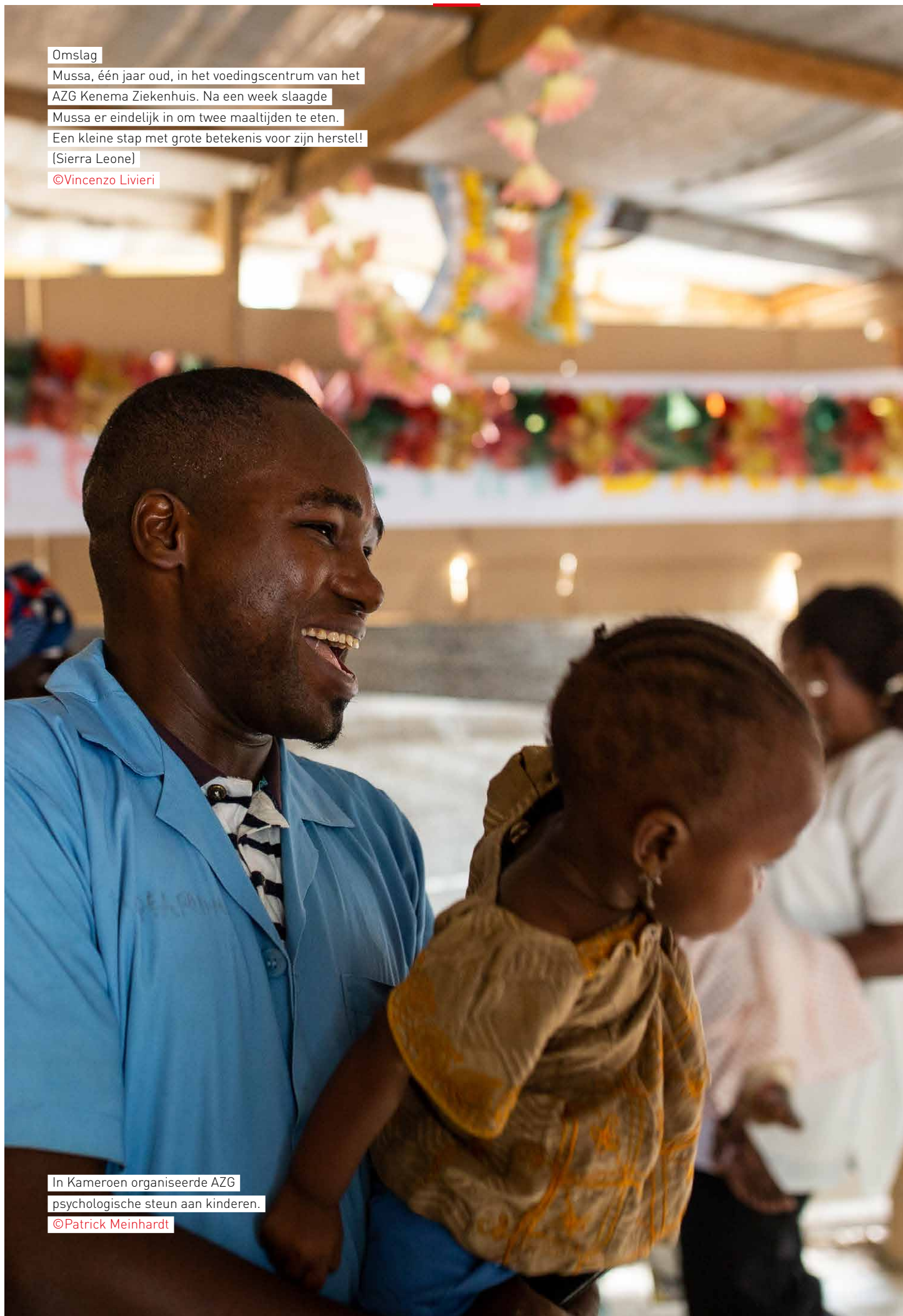

Omslag

Mussa, één jaar oud, in het voedingscentrum van het AZG Kenema Ziekenhuis. Na een week slaagde Mussa er eindelijk in om twee maaltijden te eten. Een kleine stap met grote betekenis voor zijn herstel!

[Sierra Leone]

©Vincenzo Livieri

In Kameroen organiseerde AZG psychologische steun aan kinderen.

©Patrick Meinhardt

Voorwoord

Geachte schenker,

Er is geen grote crisis nodig om vast te stellen dat gezondheidszorg wereldwijd erg ongelijk verdeeld is. COVID-19 zette deze pijnlijke breuklijn extra in de verf.

Wie terugblijkt op 2020, kan niet om de pandemie heen, en al zeker een noodhulporganisatie als Artsen Zonder Grenzen niet. Want in niet minder dan 30 landen die vanuit België gecoördineerd worden, waren we genoodzaakt onze medische activiteiten snel voor te bereiden op de komst van het COVID-19-virus en onze patiënten en medewerkers te beschermen nog voor er van een pandemie sprake was. Snel werd duidelijk dat het logistieke luik een van de grote uitdagingen zou worden, door medische en materiële tekorten en inreisbeperkingen op wereldschaal.

Maar laten we ons geen illusies maken; al voor de pandemie waren in veel landen tekorten, onder andere van medisch zuurstof. Al vele jaren zien we patiënten met een longontsteking, malaria, bloedvergiftiging, en premature baby's, sterven als gevolg van een gebrek aan zuurstof. COVID-19 benadrukte dit grote pijnpunt.

Lokaal verbonden, wereldwijd actief

Dat we snel konden handelen, ondanks de reisbeperkingen, danken we grotendeels aan onze lokale collega's die alles in het werk stelden om de continuïteit van ons werk te waarborgen. Want wist u dat meer dan 90% van onze medewerkers op het terrein wordt aangeworven in het land waar we werken? Zij zijn de drijvende kracht achter het werk op het terrein. Dat maakt Artsen Zonder Grenzen tegelijk lokaal verbonden, en wereldwijd actief.

Reguliere hulpverlening voortzetten

Naast de strijd tegen COVID-19, blijven we ons inzetten om andere ziektes zoals malaria, hiv, mazelen, gele koorts en diarreeziekten aan te pakken. Jaarlijks sterven nog steeds 1,5 miljoen kinderen aan diarreeziekten bijvoorbeeld. Door in te zetten op drinkbaar water, hygiënekits, sanitaire voorzieningen, de gepaste medische zorg en door te hameren op een goede hygiëne, dringen we de sterftcijfers ook hier terug.

We blijven ons tenslotte ook publiekelijk uitspreken over het onrecht dat we zien op basis van ooggetuigenverslagen, medische gegevens en ervaringen, en we stellen schendingen van mensenrechten aan de kaak.

Dankzij u

In dit rapport belichten we de landen waarin we, dankzij uw steun, vanuit het operationeel centrum in Brussel meer dan 140 hulpprojecten coördineerden in 41 landen. Dit rapport is speciaal voor u geschreven. Uw vertrouwen en steun gaven ons de nodige moed. Ik wens u hiervoor uitdrukkelijk te bedanken.

Bertrand Draguez

Voorzitter van de Raad van Bestuur van het Operationeel Centrum Brussel en van Artsen Zonder Grenzen België

Inhoudstafel

3

Voorwoord

12

AZG-interventies onder druk door COVID-19

6

Onze principes

18

Waar werkt Artsen Zonder Grenzen?

7

Dankzij u hebben we in 2020...

70

Onze aankoopcentrale in Neder-Over-Heembeek

8

Hoe zit Artsen Zonder Grenzen in elkaar?

72

Onze medewerkers; het kloppend hart van AZG

9

Financiële resultaten 2020

74

Onze contactgegevens

Verplegers en verloskundigen wonen de diploma-uitreiking bij van de AZG-Academie voor Gezondheidszorg. AZG biedt opleidingen in Sierra Leone, Zuid-Soedan en de Centraal-Afrikaanse Republiek. Binnenkort wil AZG ook opleidingen in Congo voorzien.

©Vincenzo Livieri

Onze principes

In 1971 werd de eerste afdeling van Artsen Zonder Grenzen opgericht in Frankrijk. Het Handvest, dat toen werd opgesteld, is vandaag nog steeds het fundament van onze organisatie.

Artsen Zonder Grenzen verleent hulp aan bevolkingsgroepen in nood, aan slachtoffers van door de mens veroorzaakte of natuurrampen, en van oorlogsgeweld. Zij doet dit zonder onderscheid te maken op basis van ras, religie, levensbeschouwing of politieke opvatting.

Artsen Zonder Grenzen is steeds neutraal en onpartijdig. Op grond van de algemeen erkende medische ethiek en het recht op humanitair hulp, eist Artsen Zonder Grenzen volledige vrijheid om haar taken uit te voeren.

De medewerkers van Artsen Zonder Grenzen verbinden zich ertoe de medische gedragscodes van hun beroep te respecteren, en een volledige onafhankelijkheid ten opzichte van alle politieke, economische of religieuze machten te handhaven.

De medewerkers van Artsen Zonder Grenzen kiezen uit vrije wil om de risico's en gevaren van hun werk te aanvaarden en eisen voor zichzelf of rechthebbenden geen enkele andere vergoeding dan wat de organisatie hen kan bieden.

In de pediatrie kliniek van AZG aan het Moria-kamp wordt dit kind getest op COVID-19.

©Anna Pantelia

Dankzij u hebben we in 2020...

2.522.167

consultaties uitgevoerd, waarvan 611,942 voor kinderen onder 5 jaar

223.653

malariapatiënten behandeld

546.189

vaccins toegediend

...en nog zoveel meer.

Van harte bedankt!

71.697

bevallingen begeleid, waarvan 7.035 met keizersnede

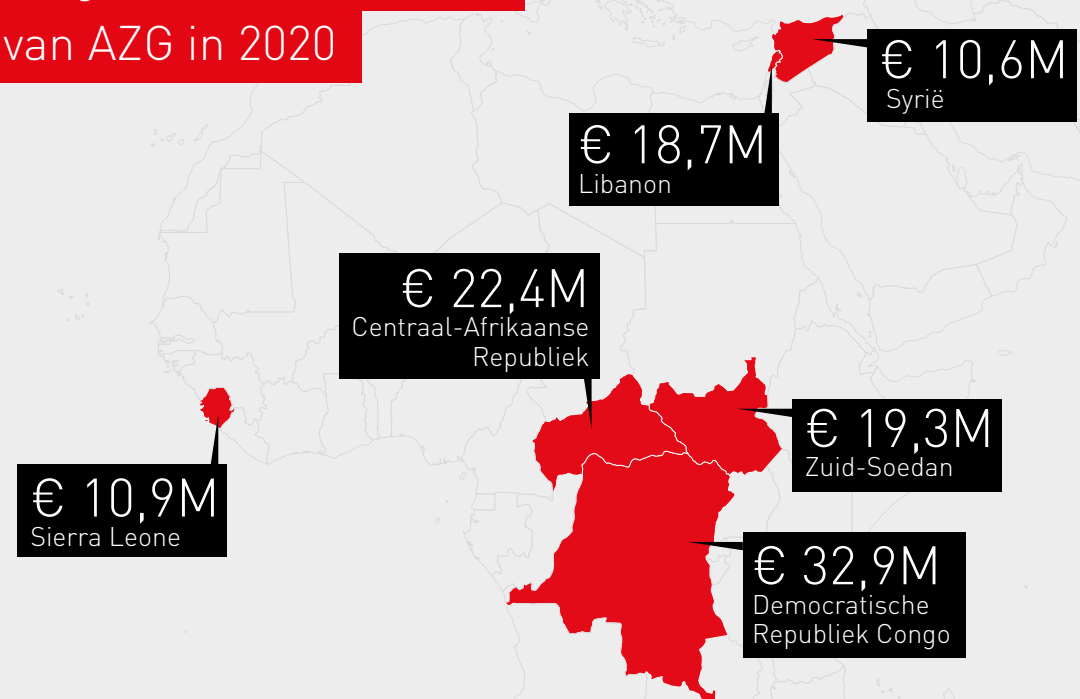
17.929

chirurgische ingrepen uitgevoerd

5.572

slachtoffers van seksueel geweld verzorgd

De grootste interventies van AZG in 2020

Hoe zit Artsen Zonder Grenzen in elkaar?

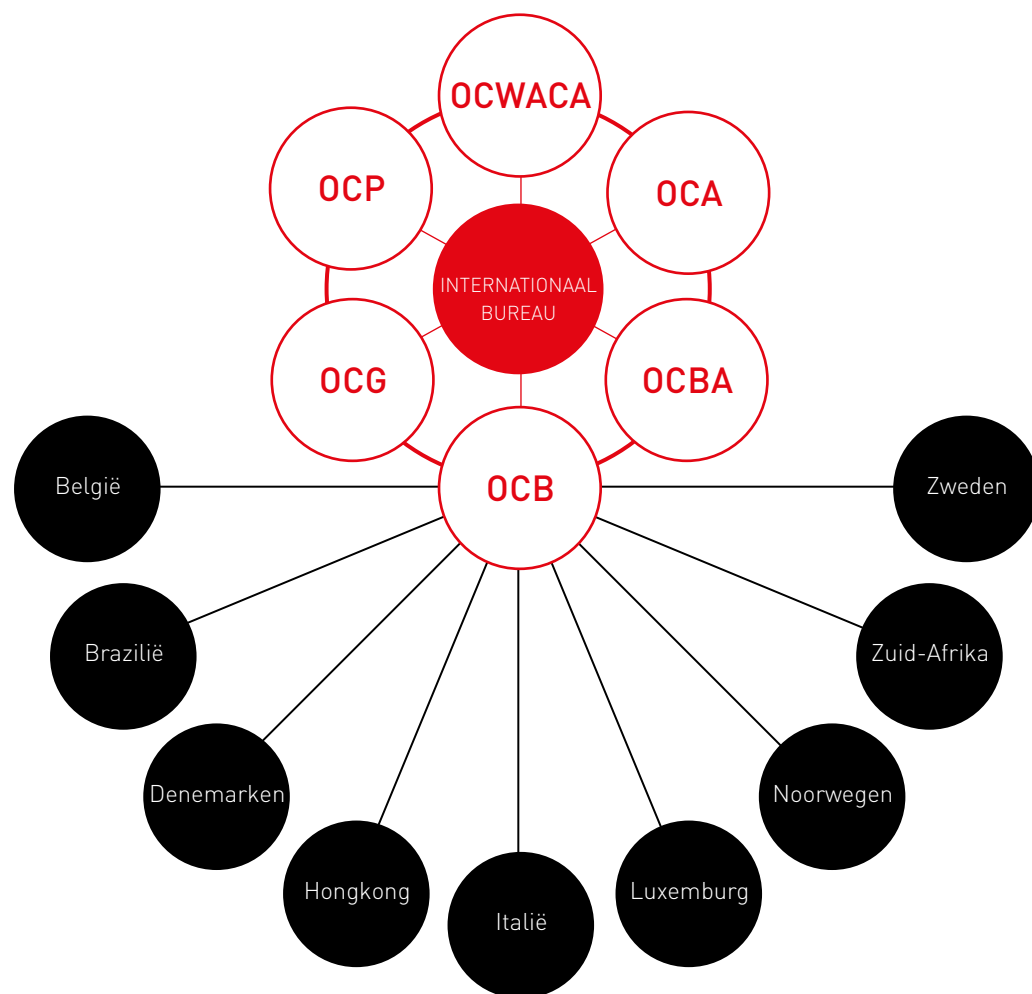
Zes operationele centra verdelen onder elkaar de verantwoordelijkheid over alle medische hulpprojecten van Artsen Zonder Grenzen wereldwijd. Het Operationeel Centrum van Brussel (OCB) is qua budget het grootste van de hele AZG-beweging en beheert hulpprojecten in meer dan 40 landen. De vijf andere operationele centra zijn gevestigd in Amsterdam (OCA), Barcelona (OCBA), Genève (OCG), Parijs (OCP) en heel recent Abidjan (OCWACA).

Allemaal werken ze nauw samen met nationale partnerafdelingen van Artsen Zonder Grenzen uit verschillende landen. Deze afdelingen werven medewerkers aan en doen aan fondsenwerving. De cijfers die we hier presenteren, gaan enkel over de activiteiten die het OCB beheert.

De volgende nationale afdelingen zijn verbonden aan het OCB en werven hiervoor fondsen:

- België
- Brazilië
- Denemarken
- Hongkong
- Italië
- Luxemburg
- Noorwegen
- Zuid-Afrika
- Zweden

Dit rapport behandelt enkel de activiteiten die beheerd worden vanuit het OCB.

Financiële resultaten 2020 Operationeel Centrum van Brussel (OCB)

Inkomsten uit 9 landen en uitgaven in meer dan 40 landen

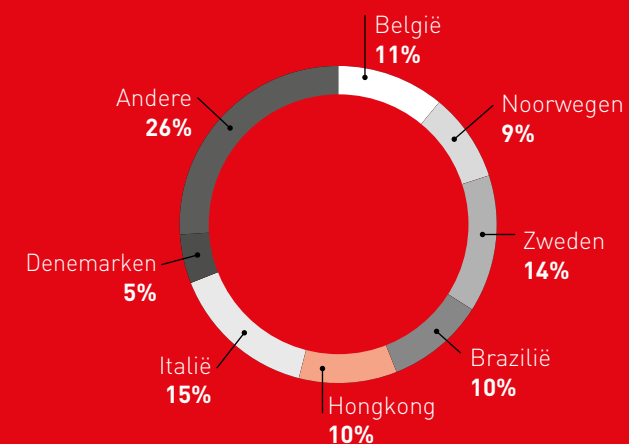
(in K€)	2018	2019	2020
INKOMSTEN	413.681	442.068	476.270
UITGAVEN	427.568	474.475	462.297
Eindresultaat (na wisselkoerseffect)	-14.571	-30.321	+10.436

Inkomsten

Na enkele jaren van sterke groei (van 2014 tot 2016), en vervolgens een relatief stabiel inkomstenniveau in 2017 en 2018, kon het OCB zowel in 2019 als in 2020 rekenen op de sterke en aanhoudende steun van schenkers en sympathisanten zoals u. Dit resulteerde in een stijging van de inkomsten met respectievelijk 7% en 8%.

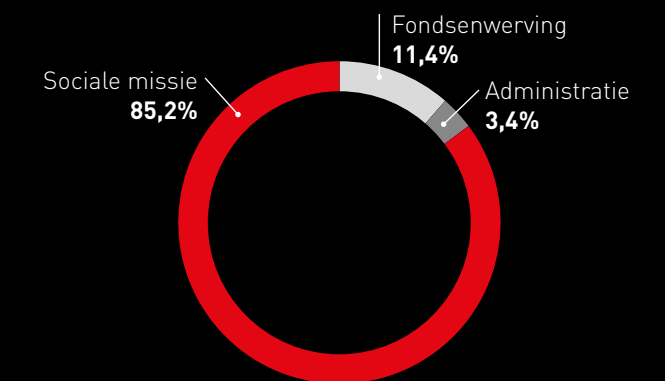
In het afgelopen jaar was 98,6% van de inkomsten van het OCB afkomstig van particuliere schenkers en legaten, dé sleutel voor onze garantie op onafhankelijkheid.

In België werd 49,9 miljoen euro ingezameld, tegenover 45,9 miljoen in 2019, dankzij de vrijgevigheid van in totaal 244.343 schenkers. Hiervan was 18,6 miljoen euro afkomstig uit legaten.

Uitgaven

In 2020 bedroegen de uitgaven 462,2 miljoen euro, waarvan 85,2% - een aanzienlijke stijging t.o.v. 2019 - werd besteed aan de sociale missie, alles gelinkt aan de projecten op het terrein. Dat er in 2020 verhoudingsgewijs meer naar het terrein is gevloeid dan voorgaande jaren, is te verklaren door de vele COVID-19-interventies die hebben plaatsgevonden in 2020, maar ook door aanzienlijke besparingen op andere kosten, zoals projectondersteuning vanuit het hoofdkantoor, sensibilisering, administratie en zelfs fondsenwerving.

DE SLEUTEL VOOR ONZE
ONAFHANKELIJKHEID:
98,6% particuliere giften

Financiële resultaten 2020 vervolg

Het OCB was actief in 41 landen met meer dan 140 projecten ter ondersteuning van de gezondheidszorg voor bevolkingsgroepen in nood. Ondanks de COVID-19-pandemie en de vele bijhorende maatregelen, konden we essentiële gezondheidszorg blijven voorzien in onze projecten over de hele wereld, van behandeling voor hiv en tuberculosepatiënten tot seksuele en reproductieve, chirurgische, pediatrie en geestelijke gezondheidszorg, inclusief vaccinatiecampagnes tegen mazelen, malariapreventie en het bestrijden van infectieziekten zoals cholera, lassa-coorts of ebola.

OCB kwam ook in actie bij andere grote noodsituaties, o.a.:

- het conflict in **Jemen** (6,7M)
- de strijd tegen ebola en mazelen in de **Democratische Republiek Congo** (6,2M),
- het conflict in **Kameroen** (4,3M)
- de explosies in **Beiroet, Libanon** (0.6M)

BESTUUR EN TRANSPARANTIE

Onze wettelijke jaarrekeningen worden gecontroleerd door het auditkantoor DGST en onze geconsolideerde internationale jaarrekeningen door Ernst & Young. Artsen Zonder Grenzen houdt zich aan de ethische code van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF). Voor meer informatie kunt u de volledige financiële jaarrekening terugvinden op onze website: → www.azg.be/jaarrapport

DE SLEUTEL VOOR ONZE ONAFHANKELIJKHEID:

98,6% particuliere giften

Om een strikte onafhankelijkheid te waarborgen, aanvaardt Artsen Zonder Grenzen geen fondsen van regeringen of andere partijen die rechtstreeks betrokken zijn bij de conflicten waarop we reageren, waaronder ook de Europese instellingen en haar lidstaten. Sinds 2016 wordt AZG bijna uitsluitend gefinancierd door particuliere schenkers. Het zijn dus uw giften die de neutraliteit en de onafhankelijkheid van AZG garanderen.

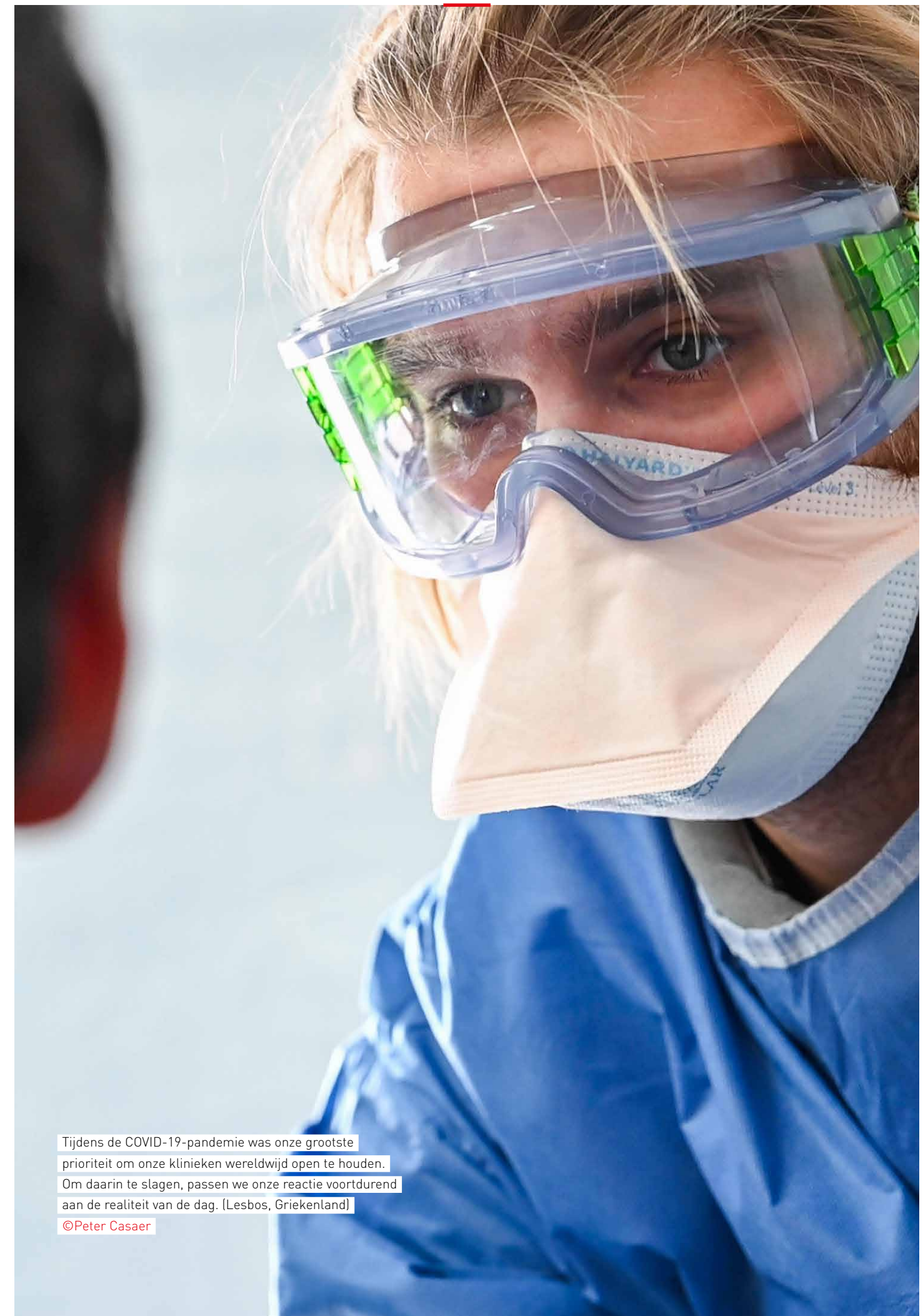
COVID-19

Ondanks de vele reisbeperkingen die door de pandemie werden opgelegd, heeft het Operationeel Centrum van Brussel 32,1 miljoen euro uitgetrokken voor activiteiten in verband met COVID-19. Deze wereldwijde noodsituatie vormde een enorme uitdaging voor de coördinatie, personeelsbezetting en de bevoorrading van al onze projecten. Bijna overal kregen we te af te rekenen met tekorten aan essentiële materialen en medicijnen.

TOP 5 COVID-19-UITGAVEN PER LAND

(door OCB in 2020)

Brazilië	4,06M
België	3,30M
Libanon	2,46M
Democratische Republiek Congo	1,79M
Italië	1,71M

Tijdens de COVID-19-pandemie was onze grootste prioriteit om onze klinieken wereldwijd open te houden. Om daarin te slagen, passen we onze reactie voortdurend aan de realiteit van de dag. (Lesbos, Griekenland)

©Peter Casaer

AZG-interventies* onder druk door COVID-19

In slechts enkele maanden tijd veranderde COVID-19 in een wereldwijde gezondheids crisis, waardoor 's werelds meest geavanceerde en goed uitgeruste gezondheidssystemen aan het wankelen gingen. In januari 2020 zette AZG de eerste interventies op in Hongkong en vervolgens in verschillende Aziatische landen, om te reageren op de epidemie nog voordat deze tot wereldwijde pandemie was uitgeroepen.

In het algemeen heeft Artsen Zonder Grenzen al haar acties snel opgevoerd door aanzienlijke middelen uit te trekken voor zowel de ontwikkeling van specifieke COVID-19-projecten als de instandhouding van essentiële gezondheidszorg in haar bestaande programma's.

Toen de pandemie zich over de rest van de wereld verspreidde, kon AZG dankzij deze tijdige voorbereiding en ondersteuning in veel gebieden snel ter plaatse zijn:

- Ondersteuning van epidemiologische analyse en toezicht op ziekten,
- Gezondheidszorgvoorzieningen voor patiëntenzorg aanpassen,
- Gezondheidswerkers opleiden in infectiepreventie en -controle,
- Psychologische steun voor verzorgers, patiënten en hun familie,
- Beschermende uitrusting voorzien,
- Mobilisatie van plaatselijke gemeenschappen om nodige informatie over de volksgezondheid te vertrekken.

Maar in landen waar het gezondheidssysteem al heel kwetsbaar was, zorgde de pandemie voor veel extra uitdagingen. De beperkte toegang tot medische zorg in conflict- en plattelandsgebieden, de ontwrichting van transportnetwerken (met als gevolg een wereldwijd tekort aan beschermende uitrusting, essentiële geneesmiddelen en medische voorraden), en overbe-

laste gezondheidswerkers in voorzieningen die over te weinig middelen beschikken, bemoeilijkten niet alleen de strijd tegen COVID-19, maar verergerden ook de aanhoudende gezondheids crisis.

Essentiële zorg waarborgen

Terwijl veel van de wereldwijde aandacht gericht was op de directe gevolgen van de COVID-19-pandemie, drong Artsen Zonder Grenzen er vanaf het begin al op aan om de gezondheids crisis vanuit een breder perspectief te bekijken. In de gebieden met weinig middelen waar AZG werkt, had de pandemie aanzienlijke indirecte gevolgen voor de eerstelijnsgezondheidszorg. Angst om het virus door te geven leidde bijvoorbeeld tot het onderbreken van veel vaccinatiecampagnes, waardoor gevaarlijke lacunes in de immuniteit voor de allerkleinsten zijn ontstaan. Ook belangrijke programma's ter bestrijding van ondervoeding en malaria zijn terugschroefd.

De noodzorg waarborgen, en de AZG-faciliteiten openhouden, waren dan ook belangrijke doelstellingen om de grote gevolgen van de pandemie te verzachten. Het was echter onvermijdelijk om moeilijke keuzes te maken, zoals welke medische activiteiten we konden voortzetten naast de nieuwe COVID-19-interventies, en welke we moesten stopzetten om besmettingen te beperken en het personeel te beschermen. In sommige contexten is de uitbreiding van gemeenschapsactiviteiten en thuiszorg een nuttig alternatief gebleken, net als het gebruik van telegeneeskunde, telefonische raadpleging of bewustmakingsprogramma's waarbij gebruik wordt gemaakt van sociale media.

Bevoorrading en personeel: een hindernis

De medewerkers van Artsen Zonder Grenzen komen uit meer dan 140 landen en zijn voortdurend onderweg. Half maart sloten de grenzen, legden landen strenge quarantainemaatregelen op en kwam

het internationale reisverkeer vrijwel tot stilstand. Deze reisverboden hadden ernstige gevolgen voor het internationale vertrek. Terwijl normaal meer dan 650 personeelsleden van AZG elke maand vertrekken naar hulpprojecten, daalde het aantal vertrekkende personeelsleden tot 114 in april en 202 in mei. Dit betekende dat artsen, verpleegkundigen, technische specialisten en ondersteunend personeel de teams ter plaatse niet konden versterken, die het aanzienlijke personeelstekort alleen moesten opvangen.

Hetzelfde soort moeilijkheden deed zich voor op het gebied van de logistieke bevoorrading. Omdat bijna alle commerciële vrachtluchten gedurende een groot deel van april en mei waren opgeschort, moesten soms zeer ingewikkelde alternatieven worden gevonden om aan dringende medische behoeften te voldoen. In een unieke operationele context zoals Syrië, bijvoorbeeld, werden 46 ton medische voorraden en 15 mensen eerst naar Erbil, Irak, gevlogen en vervolgens per vrachtwagen naar

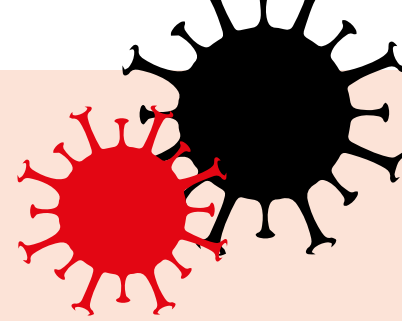
hun bestemming vervoerd. Het personeel van AZG onderhandelde verscheidene weken intensief met de verschillende nationale autoriteiten om het transport te organiseren.

Ondanks deze ernstige beperkingen zijn de bevoorradingscentra van Artsen Zonder Grenzen er toch in geslaagd om meer dan 50 miljoen essentiële non-foodartikelen naar de plaatselijke bevolking te verzenden en bijna 26 miljoen artikelen voor COVID-19-interventies (zoals persoonlijke beschermingsmiddelen, medische hulpmiddelen, geneesmiddelen, testapparatuur en speciale laboratoriumapparatuur). Meer dan de helft van deze goederen werd verscheept naar humanitaire crisissituaties zoals in Bangladesh, de Centraal-Afrikaanse Republiek, de Democratische Republiek Congo, Jemen, Afghanistan en Venezuela, waar de lokale bevoorrading en toegang tot deze goederen steeds zeer beperkt is.

Dit chartervliegtuig werd klaargemaakt en geladen met medische voorraden om naar Nigeria te worden gezonden.
©Pierre Crozes

*deze tekst overloopt de COVID-19-interventies van alle operationele centra van AZG.

Voor het jaar 2020 slaagde AZG erin om zowel essentiële maatregelen voor infectiepreventie en -controle uit te voeren als de continuïteit van essentiële zorg te handhaven, zoals de behandeling van hiv- en tuberculosepatiënten, vaccinatiecampagnes tegen mazelen, malariapreventie en de strijd tegen het ebolavirus...

AZG, ook in Europa en de Verenigde Staten

Voor de eerste keer in haar geschiedenis leverde Artsen Zonder Grenzen ook expertise aan medisch personeel en zorgverleners in verschillende Europese landen en in de Verenigde Staten. AZG concentreerde zich op haar ervaring in het beheer van complexe noodsituaties en het verstrekken van advies op vlak van volksgezondheid. AZG-teams stelden zich beschikbaar om overbelaste gezondheidsvoorzieningen te ontlasten, gezondheidswerkers te beschermen en kwetsbare bevolkingsgroepen te verzorgen.

In maart is AZG begonnen met grote COVID-19-interventies in Italië, Spanje, Frankrijk en België. Verpleegkundigen, hygiënisten en noodcoördinatoren werkten samen met het ziekenhuispersoneel om triagezones in te richten, de patiëntenstroom te verbeteren en procedures vast te stellen voor het aan- en uittrekken van persoonlijke beschermingsmiddelen.

Net als veel andere landen is ook ons land zwaar getroffen door de pandemie. Ook in België was de steun van Artsen Zonder Grenzen belangrijk. In overleg met de Belgische gezondheidsautoriteiten lanceerde AZG haar grootste actie ooit in ons land om 3 belangrijke gebieden te steunen: ouderenzorg, infectiebestrijding in ziekenhuizen en steun voor groepen met zeer beperkte toegang tot zorg.

Ondersteuning van en zorg voor ouderen

Net als in de rest van de wereld betrof meer dan 93% van de sterfgevallen in verband met COVID-19 mensen ouder dan 65 jaar. De situatie in de rusthuizen was dan ook des te gevaarlijker omdat het toch al overbelaste verplegend personeel de grote verscheidenheid van zorgvragen niet aankon. In reactie hierop reisden mobiele teams van Artsen Zonder Grenzen naar meer dan 135 woonzorgcentra in België om patiënten te isoleren, zorg te organiseren en het personeel te ondersteunen en op te leiden in het ontsmetten van mogelijk besmette plaatsen en het doeltreffend gebruiken van beschermingsmiddelen.

Ondersteuning van de meest kwetsbare gemeenschappen

Het wordt maar al te vaak vergeten, maar in België leven veel mensen op straat, zowel daklozen als mensen zonder papieren. Tijdens de lockdown is hun situatie nog verergerd door de sluiting van vele ondersteunende diensten. Om aan de medische behoeften van deze kwetsbare mensen tegemoet te komen, opende Artsen Zonder Grenzen een centrum met 150 bedden, waar mensen met COVID-19 opgevangen werden. Indien nodig verwezen we ernstige gevallen naar het ziekenhuis.

In heel Europa verleende Artsen Zonder Grenzen steun aan kwetsbare personen in 129 opvangstructuren, opvangtehuizen, geïmproviseerde kampen of gevangnissen, waarbij meer dan 250 sessies rond gezondheids promotie en opleidingen zijn gehouden. Voor veel kwetsbare groepen waren de Europese COVID-19-projecten van Artsen Zonder Grenzen de enige manier om toegang te krijgen tot essentiële gezondheidszorg, onderdak en adequate bescherming.

Artsen Zonder Grenzen ondersteunde de spoeddienst in Porto Velho, de hoofdstad van de deelstaat Rondônia in Brazilië, voert snelle antigeentests uit en volgde COVID-19-patiënten met een hoog risico thuis op.
©Diego Baravelli

De expertise van AZG in Belgische en Europese ziekenhuizen

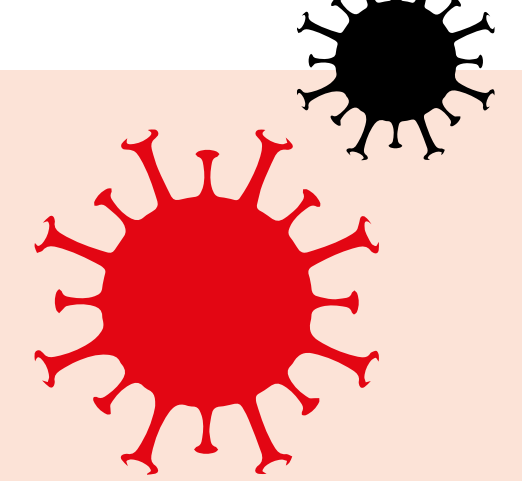
Men zou verwachten dat België, met een van de meest geavanceerde gezondheidssystemen ter wereld, geen hulp van AZG nodig zou hebben om het hoofd te bieden aan een gezondheids crisis. Maar ondanks de vele ziekenhuizen die kwalitatieve zorg verlenen, is België simpelweg niet gewend om met ernstige epidemieën om te gaan. AZG kreeg tijdens haar interventies in de hele wereld ruimschoots de gelegenheid om deze expertise op te bouwen.

AZG-teams boden medische ondersteuning en opleidingen in vele ziekenhuizen in het land, waaronder Bergen, Antwerpen, Lier en Sint-Truiden, om de infectiespreiding onder controle te helpen houden, en om zorgpersoneel op te leiden in het veilig gebruik van beschermingsmiddelen. De steun van Artsen Zonder Grenzen was ook nuttig om de opvangcapaciteit te verbeteren of om de plaatselijke autoriteiten te helpen bij het opzetten van zorgeenheden voor COVID-19-patiënten.

Op Europees niveau hebben AZG-teams tussen maart en mei 2020 gewerkt in 156 gezondheidsinstellingen in Italië, Spanje, België, Frankrijk, Zwitserland, alsook in Noorwegen, Nederland, Griekenland en Oekraïne. AZG werd verwelkomd als een competente en ervaren partner bij de preventie en bestrijding van de ziekte. Wereldwijd heeft AZG in 2020 aan meer dan 770 gezondheidsinstellingen technische, materiële en opleidingssteun tegen COVID-19 verstrekt.

Een sprint die uitloopt op een marathon

De aanvankelijke sprint om programma's aan te passen en kwetsbare bevolkingsgroepen te beschermen is nu een marathon geworden. In de tweede helft van 2020 kenden verschillende landen in Noord-, Midden- en Zuid-Amerika een sterke toename van het aantal COVID-19-gevallen. De dagelijkse besmettingen bereikten pieken van 78.000 in de Verenigde Staten of India of meer dan 69.000 in Brazilië... Deze verschuiving in de regionale verdeling

heeft AZG ertoe gebracht haar wereldwijde reactie op verschillende continenten aan te passen. In de zwaar getroffen landen van Zuid-Amerika, de Verenigde Staten, India en Zuid-Afrika werden de activiteiten ter bestrijding van COVID-19 dan ook snel opgevoerd. Op vele plaatsen gaat het werk vandaag nog voort.

De beste zorg verlenen met beperkte middelen

Hoewel Artsen Zonder Grenzen al veel ervaring heeft met uitbraken van besmettelijke ziekten, stelde de reactie op de snelle wereldwijde verspreiding van een nieuw virus met ernstige gevolgen voor de luchtwegen de AZG-teams voor ongekende uitdagingen op het gebied van veiligheid en kwaliteit van de zorg.

In humanitaire crisissituaties was het onvermijdelijk moeilijk om gelijke tred te houden met de snel veranderende medische richtlijnen voor de behandeling van intensieve zorg of nieuwe behandelingsprotocollen die vaak gespecialiseerde medische apparatuur en uitgebreide opleiding vereisen. De drie COVID-19-behandelcentra van AZG in Sana'a en Aden in Jemen zijn daar een voorbeeld van. In alle drie de centra ontbraken (voldoende) essentiële geneesmiddelen, beademing en zuurstof. Er was geen centrale zuurstoftoevoer. Bovendien beschikten de gezondheidsfaciliteiten niet over voldoende opgeleid personeel. De AZG-teams ontwikkelden een oplossing waarbij een systeem van twee cilinders voorkwam dat de patiënten tijdens de omschakeling geen zuurstof meer kregen. Medische hulp op intensieve zorg, die gewoonlijk een jarenlange opleiding vergt, moest in een paar weken worden geleerd...

Gelijke toegang tot vaccins

Elke dag werkten onze teams ter plaatse aan een evenwicht tussen COVID-19-interventies en andere gezondheidszorg, waardoor vele levens werden gered in enkele van 's werelds meest complexe crisissituaties. De strategie van de wereldwijde reactie van

Artsen Zonder Grenzen op de crisis van COVID-19 blijft ook vandaag ongewijzigd: alles in het werk stellen om diegenen te bereiken die medische zorg nodig hebben, vooral de meest kwetsbaren die vergeten of achtergelaten dreigen te worden in conflict- en geweldsituaties. In de loop van 2020 voerde Artsen Zonder Grenzen COVID-19-interventies uit in meer dan 300 hulpprojecten in 70 landen.

Deze mondiale gezondheids crisis versterkte echter reeds lang bestaande patronen van ongelijkheid. De uitzonderlijke prestatie van de snelle ontdekking van verschillende doeltreffende vaccins wordt nu overschaduwd door de ongelijke verdeling ervan over de wereld. Als internationale medische organisatie in eerstelijnszorg, is AZG altijd blijven pleiten voor een eerlijke toegang tot diagnoses, behandeling, en vaccins. In de huidige context van nieuwe golven van COVID-19-infecties zijn wij echter bezorgd dat een handvol regeringen enorme hoeveelheden vaccins opkoopt en dat de farmaceutische bedrijven hun belangen beschermen in plaats van de vaccins eerlijk te verdelen en nieuwe technologieën te delen om de wereldwijde productiecapaciteit te verhogen. Eens te meer dreigen nationalisme en voorrecht het af te leggen tegen solidariteit en volksgezondheid. Als gevolg daarvan zullen kwetsbare mensen in de armste landen wellicht weer als laatsten toegang hebben tot dit kostbare beschermingsmiddel! Des te meer zal AZG aan hun zijde blijven staan.

Overzicht COVID-19-activiteiten

COVID-19-hulpprojecten

Operationeel Centrum Brussel	Alle operationele centra van AZG		
73	302		AZG-projecten met COVID-19-activiteiten
30	70		landen waar AZG COVID-19 activiteiten had in 2020
40%	40%		projecten met een luik geestelijke gezondheid

Gezondheidsvoorzieningen

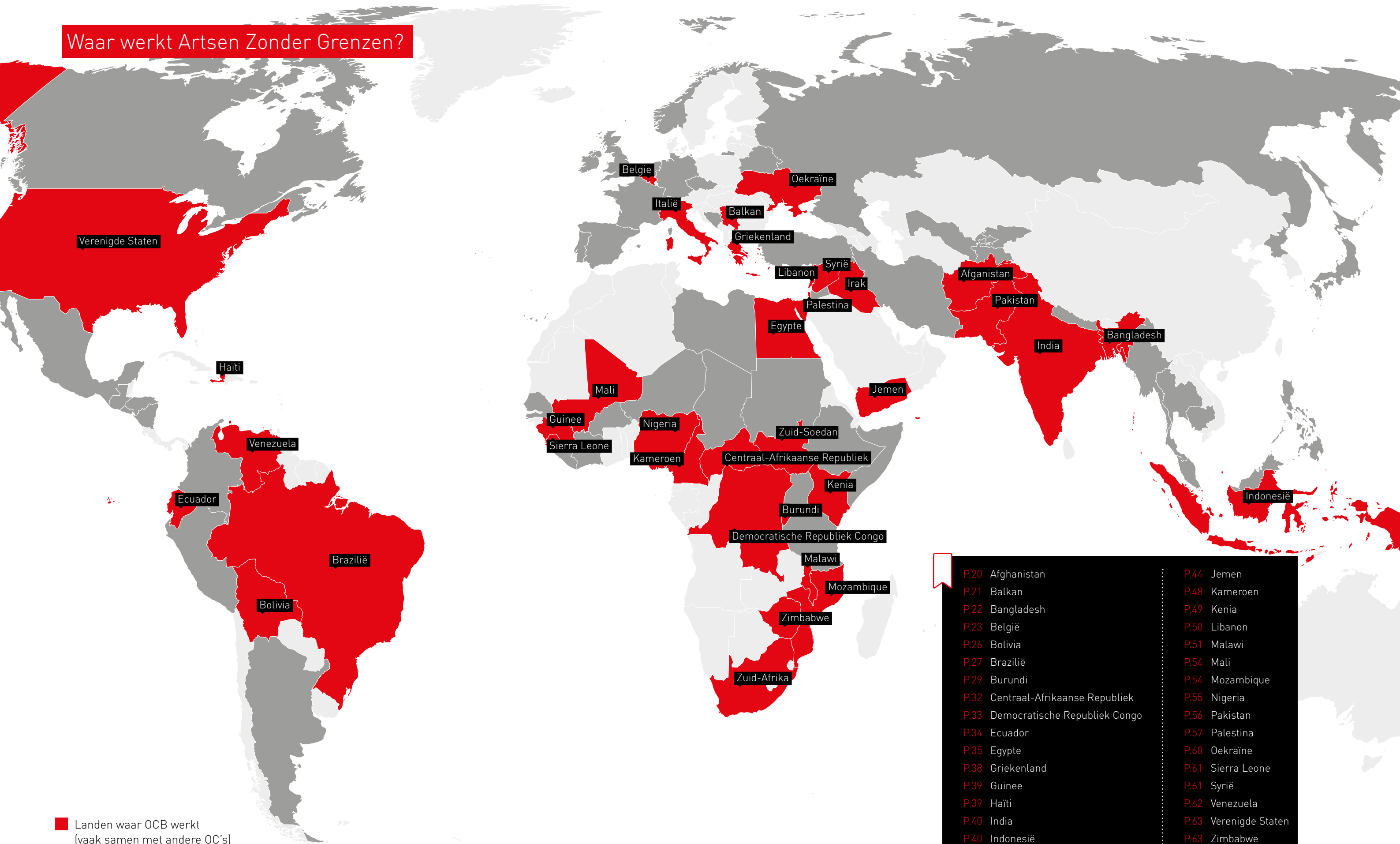
Operationeel Centrum Brussel	Alle operationele centra van AZG		
238	778		voorzieningen die materiële, technische steun of opleidingen kregen
35	156		voorzieningen die medische steun ontvingen voor COVID-19-patiënten
1.236	4.360		bedden voor COVID-19-patiënten voorbereid/beheerd door Artsen Zonder Grenzen

Andere faciliteiten

Operationeel Centrum Brussel	Alle operationele centra van AZG		
233	983		ondersteunde woon- en zorgcentra
92	221		ondersteunde opvangcentra voor migranten, vluchtelingen en daklozen

* Tegen het eind 2020 waren wereldwijd meer dan 82 miljoen COVID-19-infecties geregistreerd, en overleden naar schatting 1,82 miljoen patiënten aan COVID-19-gerelateerde complicaties.

Waar werkt Artsen Zonder Grenzen?

■ Landen waar OCB werkt
(vaak samen met andere OC's)

■ Landen waar andere OC's actief zijn

- P.20 Afghanistan
- P.21 Balkan
- P.22 Bangladesh
- P.23 België
- P.26 Bolivia
- P.27 Brazilië
- P.29 Burundi
- P.32 Centraal-Afrikaanse Republiek
- P.33 Democratische Republiek Congo
- P.34 Ecuador
- P.35 Egypte
- P.38 Griekenland
- P.39 Guinee
- P.39 Haïti
- P.40 India
- P.40 Indonesië
- P.42 Irak
- P.43 Italië
- P.44 Jemen
- P.48 Kameroen
- P.49 Kenia
- P.50 Libanon
- P.51 Malawi
- P.54 Mali
- P.54 Mozambique
- P.55 Nigeria
- P.56 Pakistan
- P.57 Palestina
- P.60 Oekraïne
- P.61 Sierra Leone
- P.61 Syrië
- P.62 Venezuela
- P.63 Verenigde Staten
- P.63 Zimbabwe
- P.64 Zuid-Afrika
- P.65 Zuid-Soedan

Afghanistan

Internat. personeel	41
Nationaal personeel	721
Budget in €	10.043.128
Eerste actiejaar in het land	1980

627 poliklinische raadplegingen

18.409 klinische opnames

14.359 bevallingen begeleid

744 chirurgische ingrepen

Op 12 mei 2020 werd de materniteit van Artsen Zonder Grenzen in het ziekenhuis van Dasht-e-Barchi, Kaboel, onder vuur genomen. Schutters brachten 24 mensen om het leven, onder wie 16 jonge moeders, 2 kinderen en 1 vroedvrouw van AZG.

Artsen Zonder Grenzen begon in 2014 haar activiteiten in de materniteit en de dienst neonatologie van het ziekenhuis van Dasht-e-Barchi (100 bedden) en verstrekte er pre- en postnatale zorg en gezinsplanning. We steunden ook de materniteit in een ander ziekenhuis in de buurt met personeel, opleidingen en essentiële medicatie.

De aanval raakte AZG in het hart en toen er maar geen duidelijkheid kwam over de daders of hun motief, namen we halfweg juni de bijzonder moeilijke beslissing om ons uit Dasht-e-Barchi terug te trekken. Om het ministerie van Volksgezondheid toch te steunen na ons vertrek, schonken we geneesmiddelen en medische apparatuur.

De stopzetting van de activiteiten van AZG in Dasht-e-Barchi zal waarschijnlijk verwoestende gevolgen hebben voor de meer dan 1 miljoen mensen, merendeels Hazara, die in het gebied wonen.

COVID-19 in Kaboel en Herat

Kaboel en Herat werden de epicentra van de COVID-19-uitbraak, maar het precieze aantal besmettingen in het land is onbekend omdat er niet voldoende wordt getest.

In Kaboel ondersteunde Artsen Zonder Grenzen de infectiepreventie en -controle in het referentieziekenhuis 'Afghanistan-Japan'. De organisatie verstrekte ook opleidingen aan het plaatselijke zorgpersoneel. Die activiteiten werden na de aanval op Dasht-e-Barchi gestaakt.

In alle projecten van AZG in Afghanistan werden de maatregelen aangaande infectiepreventie en -controle opgedreven om het risico op besmetting met COVID-19 te verminderen.

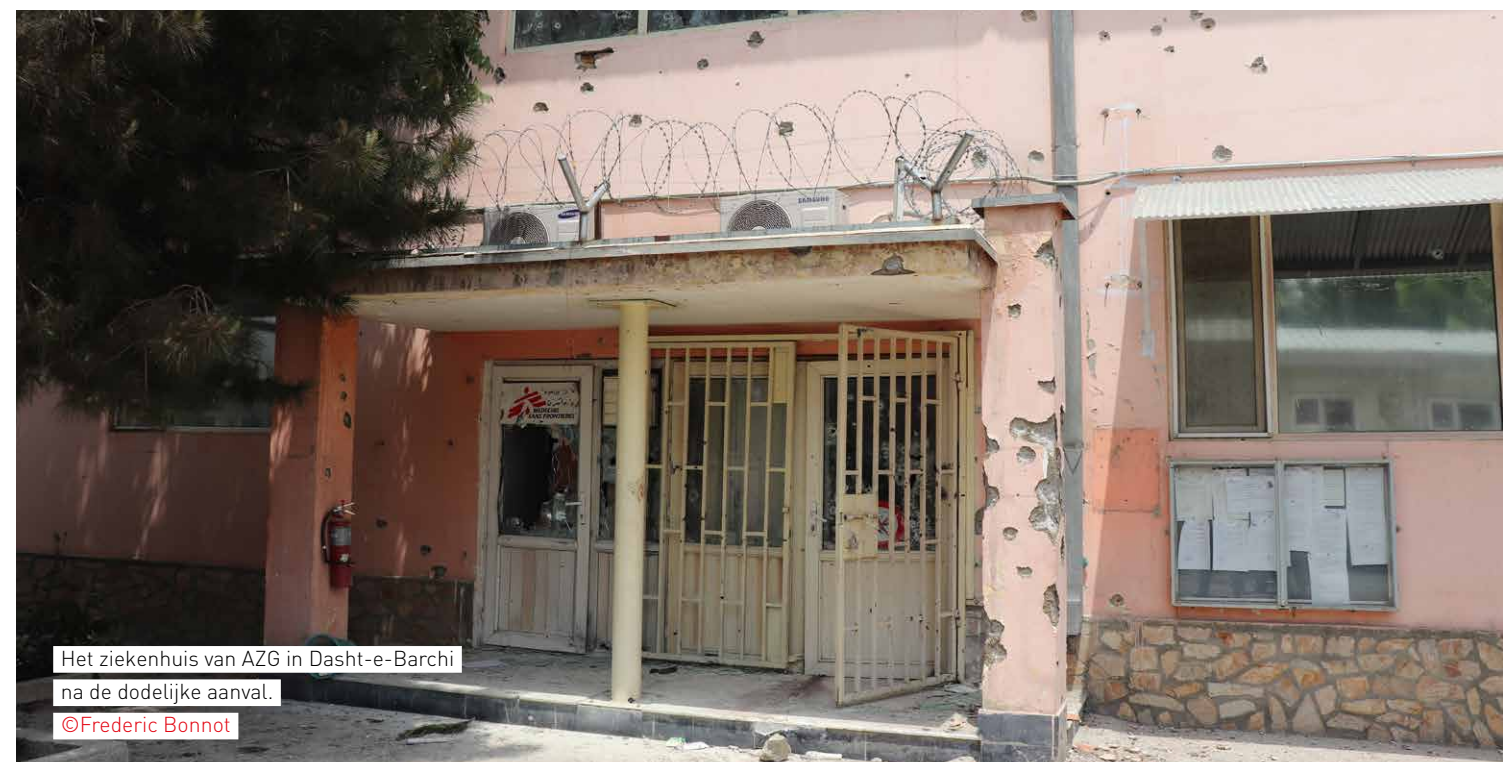
Materniteit van Khost

AZG runt sinds 2012 een materniteit in Khost, in het oosten van Afghanistan, die de klok rond open is. In 2020 werden de toelatingscriteria voor de materniteit verstrengd. Vrouwen die op het punt stonden te bevallen, mochten zich niet langer laten begeleiden door een verzorger. Het gevolg was een aanzienlijke daling van het aantal vrouwen die in de materniteit bevielen en een hogere druk op het provinciezieken-

huis van Khost. De bevallingen in onze materniteit daalden met 38%, terwijl de capaciteit van het provincieziekenhuis werd overtroffen. Om deze negatieve impact op de bevolking en andere gezondheidswerkers aan te pakken, versoepelden we de toelatingscriteria en mochten onze patiënten zich weer door een vrouwelijke verzorger laten vergezellen. Hierdoor nam het aantal geboortes in de materniteit stilaan weer toe. In december waren het er alweer 1.000. We hervatten ook de consultaties voor gezinsplanning in het ziekenhuis en de gezondheids promotie in de vijf gezondheidscentra die we in de wijken ondersteunen.

Kunduz

De activiteiten in Kunduz werden erg getroffen door COVID-19 en werden allemaal in april opgeschort. In september konden we echter de bouw van het nieuwe traumacentrum hervatten door de maatregelen aangaande infectiepreventie en -controle op te drijven. De kliniek voor wondverzorging zal niet heropenen.

Het ziekenhuis van AZG in Dasht-e-Barchi na de dodelijke aanval.
©Frederic Bonnot

Balkan

Internat. personeel	3
Nationaal personeel	18
Budget in €	829.142
Eerste actiejaar in het land	1991

182 mensen behandeld voor fysiek geweld

3.457 poliklinische raadplegingen

143 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

In 2020 probeerden duizenden migranten en vluchtelingen de Balkan over te steken in de hoop andere Europese bestemmingen te bereiken, ondanks illegale pushbacks en berichten over toenemend grensgeweld.

Van januari tot maart beheerde Artsen Zonder Grenzen een kliniek in de Servische hoofdstad Belgrado, waar algemene gezondheidszorg, geestelijke gezondheidszorg en sociale steun werd geboden aan kwetsbare mensen. We verstrekten ook algemene en geestelijke gezondheidszorg aan migranten die in Bosnië-Herzegovina aankwamen. Op beide plaatsen verleenden onze teams zorg aan slachtoffers van fysiek geweld dat zou zijn gepleegd door Kroatische en Hongaarse grenswachten en autoriteiten. Ook verleenden we hulp aan mensen wier gezondheid was aangetast door slechte leefomstandigheden, aanzienlijke lacunes in de medische bijstand en een gebrek aan voedsel, onderdak, schone kleding en hygiënische voorzieningen.

In de eerste maanden van het jaar leidde de COVID-19-pandemie tot uitgebreide lockdowns in de regio, wat een impact had op onze activiteiten en de mensen die we bijstonden. Toen de temperaturen daalden en het aantal COVID-19-gevallen toenam, werden migranten die buiten het officiële opvangsysteem leefden, overgebracht naar kampen, waar ze noodgedwongen moesten blijven.

In december keerden we terug naar de regio om via mobiele klinieken zorg te verlenen aan mensen die dicht bij de grensgebieden waren gestrand en aan slachtoffers van geweld.

Bangladesh

Internat. personeel	21
Nationaal personeel	266
Budget in €	6.614.816
Eerste actiejaar in het land	1985

270.715 poliklinische raadplegingen

1.151 klinische opnames

3.379 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

768 bevallingen begeleid

In Bangladesh was het cruciaal dat we de continuïteit van de gezondheidszorg tijdens de COVID-19-pandemie konden garanderen. Artsen Zonder Grenzen paste haar diensten aan om het virus aan te pakken en tegelijk andere levensreddende activiteiten te handhaven.

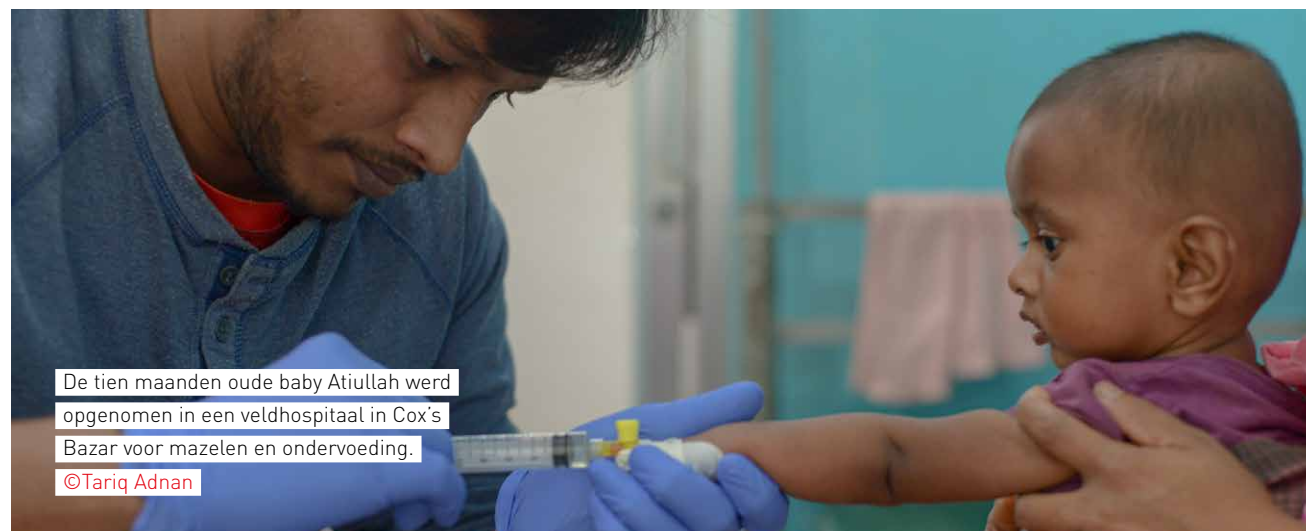
De Rohingya-vluchtelingen en kwetsbare gemeenschappen in de sloppenwijken blijven de focus van onze projecten in het land.

Cox's Bazar

In 2020 zetten we onze gezondheidszorg voor de Rohingya en de gastgemeenschappen in de wijk Cox's Bazar verder en pasten we bepaalde zones aan om potentiële COVID-19-patiënten te behandelen. Door

de bewegingsbeperkingen en andere overheidsmaatregelen in het kader van de pandemie waren er minder humanitaire hulpverleners aanwezig en werd de toegang tot gezondheidszorg voor de Bengalese en Rohingya-gemeenschappen verstoord. De bewegingsbeperkingen hielden ook een grote uitdaging voor de gemeenschap, humanitaire organisaties, en autoriteiten in. AZG constateerde een aanhoudende daling van zo'n 50% in de poliklinische consultaties en een vergelijkbare daling van het aantal vluchtelingen die zich aanmeldden met acute aandoeningen van de luchtwegen. Patiënten met COVID-19-gerelateerde symptomen zochten dus niet gemakkelijk medische hulp.

De beperkingen, de noodzaak om personeel in te zetten in COVID-19-gerelateerde activiteiten, en de bescherming van de personeelsleden tegen besmettingen verplichtten ons ertoe het aantal routine-inentingen en de gemeenschapszorg terug te schroeven. Bovendien moesten we andere activiteiten (zoals onze vaste informatiecampagnes, het gemeenschapswerk en de hygiënevoorlichting volledig opschorten, omdat enkel Rohingya-vrijwilligers sensibiliseringsacties rond gezondheid in de kampen mochten doen.

De tien maanden oude baby Atiullah werd opgenomen in een veldhospitaal in Cox's Bazar voor mazelen en ondervoeding.
©Tariq Adnan

België

Personeel	48
Budget in €	4.341.037
Eerste actiejaar in het land	1987

1.044 poliklinische raadplegingen

258 klinische opnames

2.393 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

In 2020 lanceerden we onze grootste interventie ooit in België met steun aan de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in de strijd tegen COVID-19.

De overheid richtte zich in de eerste plaats op de capaciteit van de ziekenhuizen om COVID-19-patiënten op te nemen. Hierdoor werden de medewerkers en patiënten van woonzorgcentra aan hun lot overgelaten. In antwoord op het hoge aantal overlijdens door het virus in de woonzorgcentra (meer dan de helft van het aantal overlijdens in België) zette Artsen Zonder Grenzen in maart mobiele teams in om de gezondheidspromotie en de maatregelen aangaande infectiepreventie en -controle te ondersteunen. Tijdens onze activiteiten in 135 woonzorgcentra in de drie gewesten boden we eveneens psychologische ondersteuning aan het personeel.

Na deze interventie, die in juni afliep, publiceerden we het rapport 'Overgelaten aan hun lot' en legden we onze aanbevelingen voor aan de bevoegde overheden.

Bij de heropflakking van het aantal besmettingen in oktober hervatten we onze activiteiten in de woonzorgcentra, vooral in Vlaanderen en Brussel. Meerdere AZG-medewerkers van ons team in de hoofdstad boden zich vrijwillig aan om de dagelijkse werking van de woonzorgcentra te ondersteunen tijdens de tweede golf, omdat velen onderbemand waren en het personeel op zijn tandvlees zat.

Migranten en daklozen

Tijdens de pandemie werkten we samen met 2 lokale organisaties om een opvangcentrum met 150 bedden in te richten voor kwetsbare personen in het centrum van Brussel. Het project bood hen een plaats om in isolatie te gaan en medische begeleiding te krijgen. Indien nodig werden ze naar een ziekenhuis doorverwezen. Deze activiteiten liepen af in juni.

Bij de uitbraak van de tweede golf in oktober openden we een nieuw centrum in een hotel in de Marollenwijk in Brussel. Daar boden we onderdak en medische zorg aan dakloze patiënten die positief hadden getest voor COVID-19 of risico op besmetting liepen.

Daarnaast stonden de AZG-teams klaar voor mensen die in kraakpanden leven met COVID-19 of een met een reëel risico op besmetting. Verder deden ze aan gezondheidspromotie en voerden ze diverse acties voor infectiepreventie en -controle (IPC) in de daklozen- en vluchtelingencentra.

In de humanitaire hub in Brussel, waar we migranten sinds 2017 mentale gezondheidszorg aanbieden, openden we in april een kliniek voor patiënten die een langere opvolging nodig hebben.

COVID-19-ondersteuning in ziekenhuizen

Tijdens de eerste golf steunde AZG twee ziekenhuizen in de provincie Henegouwen en Antwerpen door de opnamecapaciteit te verhogen. Met het oog hierop zorgde de organisatie voor extra personeel en technische ondersteuning en opleiding rond IPC-maatregelen.

Artsen Zonder Grenzen zette in België verschillende mobiele teams in om de bewoners, het personeel en het management in woonzorgcentra bij te staan in de strijd tegen COVID-19.

(Résidence Magnolia, Brussel)

©Olivier Papegnies

Bolivia

Internat. personeel	5
Nationaal personeel	43
Budget in €	1.948.560
Eerste actiejaar in het land	1986

- 4.205 poliklinische raadplegingen
- 2.367 prenatale raadplegingen
- 90 slachtoffers van seksueel geweld behandeld
- 1.136 consultaties over het gebruik van voorbehoedsmiddelen

In Bolivia blijft Artsen Zonder Grenzen belangrijke inspanningen leveren om de moederzorg te verbeteren via een project in El Alto, de op één na grootste stad van het land.

Bolivia kampt met de hoogste moedersterfte in Zuid-Amerika en enkele van de slechtste gezondheids-indicatoren van heel Latijns-Amerika en de Caraïben. Ondanks de investeringen in de volksgezondheid van de afgelopen jaren is het nationale gezondheidssysteem nog steeds niet voldoende uitgerust om aan de behoeften van de bevolking te beantwoorden. In 2020 verergerde de situatie met de uitbraak van de COVID-19-pandemie, vooral in El Alto.

AZG verstrekt sinds 2019 kraamzorg aan twee algemene gezondheidscentra in El Alto. Deze snelgroeiende stad telt bijna 1 miljoen inwoners, van wie de meesten de afgelopen jaren uit landelijke gebieden migreerden. In 2020 begeleidden we bevallingen en konden we ondanks COVID-19 de essentiële diensten handhaven, zoals gezinsplanning en pre- en postnatale zorg.

Doordat er steeds meer beperkingen werden opgelegd wegens de pandemie en de mensen niet meer naar de centra konden komen, besloten we om onze teams ter plaatse in de gemeenschap zelf zorg te laten verstrekken. Zo voerden we tussen oktober en december 493 consultaties rond gezinsplanning in de gemeenschappen uit.

We boden ook individuele consultaties voor mentale gezondheidszorg, psychologische voorlichtingssessies en gezondheidspromotie, waaronder praatjes over seksuele en reproductieve gezondheid. We bereikten hiermee bijna 8.200 deelnemers. Daarnaast boden onze teams medische en psychologische bijstand aan slachtoffers van seksueel en gendergeweld.

Ter ondersteuning van de nationale strijd tegen COVID-19 leidde AZG gezondheidswerkers op rond infectiepreventie en -controle, opsporing en behandeling. We leverden ook geneesmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen in de departementen La Paz en Beni, in het noordoosten van het land.

Verpleegster Feliza Merma verzorgt een pasgeboren baby in El Alto, Bolivia.
©Cecilia Rivero

Brazilië

Internat. personeel	13
Nationaal personeel	110
Budget in €	5.577.252
Eerste actiejaar in het land	1991

- 7.202 poliklinische raadplegingen
- 1.028 klinische opnames
- 2.101 individuele consultaties geestelijke gezondheidszorg

Naar aanleiding van de gigantische impact van de COVID-19-pandemie in Brazilië lanceerde Artsen Zonder Grenzen haar tot nu grootste operatie ooit in het land.

Brazilië is een land met een hoog aantal inwoners die zich kenmerken door een grote verscheidenheid. De toegang tot gezondheidszorg op zijn uitgestrekte grondgebied is erg verdeeld. In 2020 tekende Brazilië het op één na grootste aantal COVID-19-slachtoffers ter wereld op. Tegen het einde van het jaar waren bijna 200.000 mensen aan de ziekte overleden. Honderden medewerkers van AZG, vooral Brazilianen, sprongen in de bres om de crisis te bestrijden.

Vandaag is het bijna 30 jaar geleden dat AZG voor het eerst in Brazilië hulp bood, tijdens een cholera-uitbraak in het Amazonegebied. Sindsdien bieden we ondersteuning aan inheemse gemeenschappen, migranten, mensen in sloppenwijken en slachtoffers van sociale en milieurampen in het hele land.

In 2020 voerden we projecten uit in zeven staten (São Paulo, Rio de Janeiro, Amazonas, Roraima, Mato Grosso do Sul, Mato Grosso en Goiás). Naast de intense activiteit op het terrein leverden we ook grote inspanningen op het gebied van voorlichting, waarbij we de nadruk legden op het belang van de hygiëne- en afstandsregels. Helaas ontbrak het de overheidsambtenaren aan coördinatie en soms lagen ze zelfs ronduit dwars, waardoor ze de naleving van

de nodige maatregelen om de curve af te vlakken, in gevaar brachten en onze inspanningen uiteindelijk ondermijnden.

Het eerste geval van COVID-19 werd gemeld op 26 februari in de stad São Paulo. Aanvankelijk trof het virus vooral de meest gegoede zones, maar het duurde niet lang voor het zijn weg vond naar de armere buurten in grote steden. De activiteiten van AZG, die op 1 april van start gingen in São Paulo, waren aanvankelijk vooral gericht op kwetsbare mensen uit stedelijke gebieden.

Brazilië beschikt over een universeel gezondheidssysteem (het SUS) dat op alle niveaus gratis gezondheidszorg biedt. Maar gemarginaliseerde bevolkingsgroepen (daklozen, migranten, vluchtelingen...), inheemse gemeenschappen, gevangenen en gedetineerden hebben weinig toegang tot het SUS. Zij werden bijgevolg zwaar getroffen door de pandemie. Daarom besliste AZG voorrang te geven aan deze groepen. In eerste instantie lag de focus op de daklozen in São Paulo en kort daarna in Rio de Janeiro.

Naarmate de vraag toenam, begonnen we ook te werken in isolatiecentra in het centrum van São Paulo. Die faciliteiten, gerund door de lokale autoriteiten en gedeeltelijk bemand door AZG-medewerkers, boden besmette daklozen een veilig onderkomen tijdens hun herstelperiode.

Later zetten we een team in om de capaciteit voor de behandeling van zieke patiënten op de afdeling intensieve zorgen van het Tide Setúbal-ziekenhuis, aan de oostelijke rand van de stad, te verhogen. Bovendien leverden we grote inspanningen op het vlak van gezondheidspromotie, contactopsporing en testafnames in de wijken Jardim Keralux en Jardim Lapena. Indien nodig verwezen we de patiënten door

Brazilië vervolg

naar gezondheidscentra of het ziekenhuis. Vervolgens lanceerden we in hetzelfde ziekenhuis een project voor palliatieve zorg. Dit werd enigszins als baanbrekend beschouwd, gezien het taboe dat over dit onderwerp heerst en de beperkte beschikbaarheid hiervan in het gezondheidssysteem in Brazilië.

Naarmate de pandemie zich verder verspreidde, begonnen zich tekenen van verzadiging te tonen. De ziekenhuizen raakten stilaan overvol en de vraag naar complexere behandelingen op de afdeling intensieve zorgen nam toe. De eerste plaats waar de tragische effecten van de instorting van het gezondheidssysteem zich lieten voelen, was Manaus, de hoofdstad van de deelstaat Amazonas state. Vóór de uitbraak van COVID-19 kampte de stad al met een gebrek aan medische middelen. Het aantal besmettingen in de stad nam toe en de ziekenhuizen konden niet langer voldoen aan de stijgende vraag naar bedden op de afdeling intensieve zorgen.

AZG breidde de capaciteit van het gezondheidssysteem uit met 48 bedden voor ernstig zieke en kritieke patiënten in het '28-de-Agosto-ziekenhuis'. De teams van AZG ondersteunden de zorgvoorzieningen op twee andere plaatsen in de staat, Tefé en São Gabriel da Cachoeira, op meerdere dagen stroomopwaarts van Manaus.

De COVID-19-crisis trof ook de deelstaat Roraima in het noorden. AZG is daar sinds 2018 actief om het kwetsbare gezondheidssysteem te ondersteunen. Dat staat namelijk onder bijkomende druk door de grote instroom van Venezolaanse migranten.

Naast onze vaste medische en psychische zorgactiviteiten, begonnen we ook met de screening van verdachte gevallen en gezondheids promotie op plaatsen met een hoge migrantenconcentratie. Als antwoord op de verzadiging van het lokale gezond-

heidssysteem, bemande een medisch AZG-team het veldhospitaal dat de overheid speciaal voor COVID-19-patiënten had opgezet. Onze medewerkers behandelden er zowel lokale bewoners als migranten.

In de deelstaat Mato Grosso do Sul richtten we ons specifiek op de inheemse gemeenschap, onder meer met screening, gezondheids promotie en verbeteringen aan de watervoorziening. We ondersteunden ook het regionale ziekenhuis in de stad Aquidauana, waar we de protocollen en de maatregelen aangaande infectiepreventie en -controle aanscherpten.

In dezelfde staat verstrekten we medische bijstand aan mannelijke en vrouwelijke gedetineerden en het personeel van twee gevangnissen in de stad Corumbá. Daarnaast leidden we gezondheidswerkers op in de deelstaten Goiás Mato Grosso.

Eind 2020 volgden we de evolutie van het virus verder op. We keerden terug naar Tefé en São Gabriel da Cachoeira in Amazonas wegens de snelle stijging van het aantal besmettingen en overlijdens. Hoewel we nog geen duidelijk beeld hadden van de evolutie van de pandemie in Brazilië, volgden we de situatie op de voet. Zo konden we indien nodig adequaat reageren en lessen van het afgelopen jaar toepassen.

Burundi

Internat. personeel	21
Nationaal personeel	350
Budget in €	9.454.253
Eerste actiejaar in het land	1992

68.391 poliklinische raadplegingen

1.875 klinische opnames

2.361 individuele sessies geestelijke gezondheid

2.977 chirurgische ingrepen

Ook dit jaar heeft AZG zich ingezet tegen malaria, de belangrijkste oorzaak van sterfte en ziekte in het land.

Naast de ondersteuning van 17 gezondheidsinstellingen in het district Kinyinya bij de verzorging van patiënten, heeft AZG eind augustus een campagne gelanceerd voor het binnenshuis besproeien van residu's, waardoor in slechts 28 dagen meer dan 67.000 woningen werden behandeld tegen muggen voor de komende maanden.

In Bujumbura is de decentralisatie van de traumazorg buiten het AZG-gezondheidscentrum l'Arche

de Kigobe voortgezet. Na de decentralisatie van eenvoudige gevallen in 2019 heeft AZG het universitair ziekenhuis Kamenge (CHUK) ondersteund voor de behandeling van matige trauma's en gekozen voor het Prince Regent Charles Hospital (HPRC) als partner voor de behandeling van ernstige en matige gevallen in 2021, waarmee de weg is vrijgemaakt voor het definitieve vertrek van AZG uit l'Arche de Kigobe.

Na de melding eind december 2019 van honderden mensen met ulceratieve wonden aan hun onderste ledematen, startte AZG met managementondersteuning in de provincie Muyinga, terwijl het onderzoek naar de aard en oorzaken van de ziekte werd ondersteund. Onze teams reageerden ook op de uitbraak van mazelen in Cibitoke, verleenden medische steun aan ontheemden in Gatumba na de overstromingen, en versterkten de triage- en preventiecapaciteit van COVID-19 aan de Tanzaniaanse grens.

Hoewel de verkiezingen in mei niet tot massaal geweld in het land leidden, moest AZG een rampenplan uitvoeren na een granaataanval in Kamenge, waarbij ongeveer 15 patiënten werden behandeld.

Om deze kinderen in een afgelegen dorp in de Centraal-Afrikaanse Republiek te bereiken, moesten Degba en Pelé, gezondheidspromotor en verpleger, 10 uur reizen. Op een ludieke manier verspreiden ze de boodschap dat Artsen Zonder Grenzen medische hulp biedt in het lokale gezondheidscentrum.

©Dale Koninckx

Centraal-Afrikaanse Republiek

Internat. personeel	64
Nationaal personeel	741
Budget in €	22.443.597
Eerste actiejaar in het land	1997

36.184	poliklinische raadplegingen
19.313	malariapatiënten behandeld
29.021	klinische opnames
13.213	bevallingen begeleid
14.510	individuele sessies geestelijke gezondheidszorg
3.511	chirurgische ingrepen

Het jaar 2020 werd vooral gekenmerkt door de reactie van alle AZG-afdelingen op de mazelenepidemie die in januari in het land was uitgeroepen.

In de regio Bangassou hebben onze teams in maart een campagne in drie fasen opgezet - Ouango; Bangassou; Bakouma/Nzako - waarbij 54.000 kinderen in de leeftijd van 6 maanden tot 15 jaar zijn gevaccineerd. De laatste fase van de campagne, het Bangassou-luik, vond plaats in een gebied dat wordt geteisterd door talrijke gevechten tussen gewapende groepen. Naast deze geografische uitbreiding werd

het Bangassou-project in juni herzien om meer nadruk te leggen op mobiele en op de gemeenschap gebaseerde medische strategieën.

Het Bangassou-project is niet het enige project dat in 2020 werd herzien. In Bangui, waar het project focust op medische en psychologische ondersteuning van patiënten met hiv in een gevorderd stadium, werd gewerkt aan een strategie en een actieplan voor de komende vijf jaar via workshops, opleidingen en rondetafelgesprekken. In een land dat achterloopt wat betreft toegang tot antiretrovirale middelen, werden vorig jaar bijna 2.000 patiënten opgenomen in het Centre Hospitalier Universitaire Communautaire (CHUC) voor hiv-behandeling, waaronder enkele honderden nieuw gediagnosticeerde patiënten.

Eveneens in het CHUC is AZG begonnen met revalidatiewerkzaamheden, waaronder de oprichting van een uitgebreide noodafdeling voor verloskundige en neonatale zorg (SONUC). Dit maakt deel uit van ons engagement om de toegang tot seksuele en reproductieve rechten in de hoofdstad te verbeteren, naast de kraamafdeling van AZG in Castors.

In het CHUC verzorgt AZG mensen met vergevorderde hiv.
©Adrienne Surprenant

Democratische Republiek Congo

Internat. personeel	81
Nationaal personeel	772
Budget in €	32.944.748
Eerste actiejaar in het land	1977

258.288	poliklinische raadplegingen
40.139	malariapatiënten behandeld
28.727	klinische opnames
14.278	individuele sessies voor geestelijke gezondheid

Net als in 2019 bleven de AZG-teams reageren op de mazelenepidemie die het land sinds 2018 teistert. In de loop van het jaar voerde de Congo Emergency Pool vaccinatie- en casemanagement uit in vijf provincies (Kwilu, Mongala, Noord-Ubangui, Zuid-Ubangui, Sankuru), waarbij ook werd gereageerd op de acute ondervoedingssituatie als gevolg van de uitbraak in Basankusu. Naast deze interventies in verband met mazelen kwam het urgentieteam ook tussenbeide ter ondersteuning van de reactie op een cholera-uitbraak in Kasai Oriental en apenpokken in Maindombe.

In Noord-Kivu hebben terugkerende gewapende gevechten op het grondgebied van Masisi herhaaldelijk mensen op de vlucht gejaagd. Duizenden burgers vluchtten naar de regio van Nyabiondo, nabij het gezondheidscentrum van AZG. Het geweld en de onveiligheid spaarden onze teams niet: eind september werd een van onze collega's ontvoerd, wat gelukkig in een paar uur opgelost was, maar voor de rest van het jaar deden we geen verplaatsingen meer. Het jaar 2020 werd ook gekenmerkt door twee nieuwe epidemieën in het land. In maart werden de eerste gevallen van COVID-19 geregistreerd in Kinshasa, waar zich al snel 80% van de 15.000 gevallen voordeden die in de loop van het jaar in het land werden geregistreerd. In april richtte AZG een COVID-19-behandelcentrum op in het Saint Joseph-ziekenhuis in Limete, waar 224 patiënten werden opgenomen tot we het medio september overdroegen aan de zieken-

huisautoriteiten, waarna AZG zijn steun richtte op het versterken van preventiemaatregelen in andere gezondheidscentra in de stad.

De andere epidemie die zich in 2020 voordeed, was ebola, die in juni uitbrak in de provincie Ecuator. Van juni tot november heeft AZG zijn teams ingezet in vijf gezondheidszones, waar behandelcentra werden opgezet. Maar ook, en dat is belangrijker, ontwikkelden we een gedecentraliseerde zorg- en isolatiestrategie met als doel dichter bij de gemeenschappen te werken. Daarbij werd de toegang tot niet-ebola-zorg ondersteund en lanceerden we een op de gemeenschap gebaseerd toezichtstelsel. De twee AZG-interventies hielden samen meer dan 1.450 consultaties in 28 gezondheidscentra.

In het Saint-Joseph-ziekenhuis in Limete zette AZG een COVID-19-centrum op.
©Franck Ngonga

Ecuador

Internat. personeel	3
Nationaal personeel	7
Budget in €	437.312
Eerste actiejaar in het land	1996

590 poliklinische raadplegingen

29 sessies geestelijke gezondheidszorg

Ecuador was een van de eerste Zuid-Amerikaanse landen die hard werden getroffen door de COVID-19-pandemie, wat Artsen Zonder Grenzen ertoe aanzette er voor het eerst sinds 2016 terug te keren.

De grootste stad, Guayaquil, werd overweldigd toen de gevallen snel toenamen. De autoriteiten deden hun best om te reageren, maar werden overrompeld door de omvang, snelheid en dodelijkheid van het virus. Eind maart konden de autoriteiten het aantal sterfgevallen niet meer aan en werden de lichamen wekenlang niet opgehaald op straat.

AZG was niet werkzaam in Ecuador, maar kwam in april snel met een team dat in Europa ervaring had opgedaan met COVID-19 om het ministerie van Volksgezondheid te ondersteunen. Aanvankelijk verleende het team bijstand in gezondheidscentra en rusthuizen, met de nadruk op infectiepreventie en -controle. Een programma voor gezondheidspromotie werd gericht op de meer kwetsbare gemeenschappen met duidelijke richtlijnen over hoe men veilig kan blijven en anderen veilig kan houden.

Terwijl de aantallen in Guayaquil onder controle kwamen, werd de situatie in de regio Las Esmeraldas en in de hoofdstad Quito meer en meer kritiek. Omdat de respons wereldwijd overbelast was, kon het team geen extra steun geven en moest het beslissen waar het het meest kon helpen. Aangezien het aantal gevallen in Quito sterker toenam, besloot het team de stadsautoriteiten te helpen met COVID-19-tests,

en opleiding te geven aan het personeel van zowel vaste gezondheidsposten als mobiele teams die in stedelijke en plattelandsgebieden actief waren.

We hebben ook personeel opgeleid dat werkzaam is in rusthuizen en opvangcentra voor daklozen in de hoofdstad.

Bovendien steunde het team een COVID-19-behandelingscentrum dat speciaal door de autoriteiten was opgezet met schenkingen van medisch materiaal en technische opleiding om de klinische zorg te versterken. Ook hielp het team een deel van het centrum aan te passen voor palliatieve zorg.

Egypte

Internat. personeel	13
Nationaal personeel	144
Budget in €	3.113.313
Eerste actiejaar in het land	2010

15.212 poliklinische raadplegingen

5.727 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

588 slachtoffers van seksueel geweld behandeld

205 slachtoffers van foltering behandeld

In Egypte speelde Artsen Zonder Grenzen voornamelijk in op de behoeften van de migranten, vluchtelingen en asielzoekers in Caïro.

Momenteel zijn er in Egypte meer dan 259.200 vluchtelingen en asielzoekers geregistreerd bij het VN-agentschap voor de vluchtelingen (UNHCR). Zowat de helft van hen zijn Syriërs. De rest komt voornamelijk uit Afrikaanse landen, waaronder Soedan, Zuid-Soedan en Ethiopië. In 2020 zetten we ons werk in onze kliniek voor integrale gezondheidszorg in de hoofdstad (opgericht in 2012) verder. De mensen kunnen daar terecht voor diverse medische en psychische zorgen, waaronder seksuele en reproductieve zorg en behandeling van lichamelijke en psychologische trauma's.

COVID-19 stelde ons voor talrijke operationele uitdagingen: luchthavens gingen dicht, toeleveringsketens werden verstoord en op veel plaatsen gold een uitgaansverbod. Onze teams ontwikkelden innovatieve alternatieven voor persoonlijke consultaties op het vlak van mentale gezondheidszorg, gezondheidspromotie en sociale ondersteuning om de continuïteit van onze diensten te verzekeren. Zo organiseerden we voor het eerst telefonische psychologische ondersteuningssessies. We bleven echter ook noodhulp bieden in de kliniek. Vanaf juni werden de persoonlijke consultaties en diensten geleidelijk aan hervat en tegen het einde van het jaar draaiden we weer op volle capaciteit.

Ondanks deze uitdagingen vingen onze teams meer nieuwe slachtoffers van mishandeling en lichamelijk misbruik op dan in 2019. Naast persoonlijke en online evaluaties en consultaties voor mentale gezondheidszorg, verwezen onze teams ook veel patiënten door naar de essentiële sociale diensten van onze referentiepartners.

Samen met de regering, burgergroeperingen, medische zorgverleners en academische instellingen zoeken we verder naar nieuwe manieren om onze diensten uit te breiden en zo meer vluchtelingen, migranten en Egyptenaren die geen toegang hebben tot gezondheidszorg, te bereiken, in het bijzonder voor seksueel geweld en mishandeling.

In het kamp van Vathy, Griekenland, voorziet Artsen Zonder Grenzen behalve medische zorg, ook drinkwater aan de duizenden mensen.

©Dora Vangi

Griekenland

Internat. personeel	28
Nationaal personeel	169
Budget in €	7.621.234
Eerste actiejaar in het land	1991

24.218	poliklinische raadplegingen
4.131	individuele sessies geestelijke gezondheidszorg
110	slachtoffers van seksueel geweld behandeld
101	slachtoffers van foltering behandeld

In 2020 is Artsen Zonder Grenzen het beleid blijven aanklagen waardoor duizenden mensen op Griekse eilanden in erbarmelijke omstandigheden vastzitten.

In maart werden meer dan 20.000 mannen, vrouwen en kinderen onder onwaardige omstandigheden vastgehouden in Moria, een opvangcentrum op het eiland Lesbos met een officiële capaciteit van 3.000 plaatsen. De lockdown beperkte hen nog meer in hun mogelijkheden om zich te verplaatsen, voedsel te kopen en toegang te krijgen tot gezondheidszorg of juridische bijstand.

AZG biedt, via haar kliniek bij Moria-kamp, seksuele en reproductieve gezondheidszorg, algemene gezondheidszorg en geestelijke gezondheidszorg voor kinderen. In juni openden we een COVID-19-noodopvangcentrum, dat we kort daarna moesten sluiten van de plaatselijke autoriteiten. In de nacht van 7 september werd Moria volledig verwoest door verschillende branden en raakten meer dan 12.000 mensen ontheemd. We hebben snel mobiele klinieken ingezet en een extra kliniek geopend om aan de dringende behoeften te voldoen. De mensen werden overgebracht naar een nieuw kamp waar tegen het eind van het jaar nog steeds 7.000 mensen in tenten woonden.

In Athene behandelden we slachtoffers van martelingen in een gespecialiseerde kliniek. Vanaf juli steunden we een toenemend aantal vluchtelingen met ernstige gezondheids- en psychologische problemen die het risico liepen uit hun woning te worden gezet.

Na de brand in het kamp Moria zette AZG een noodkliniek op.
© Artsen Zonder Grenzen

Guinee

Internat. personeel	30
Nationaal personeel	280
Budget in €	9.861.605
Eerste actiejaar in het land	1984

132.928	poliklinische raadplegingen
40.483	malariapatiënten behandeld
5.637	klinische opnames
1.907	individuele sessies geestelijke gezondheid

In 2020 hebben onze teams hun reguliere projecten in Conakry (hiv, mazelen) en Kouroussa (malaria, ondervoeding) voortgezet en tegelijkertijd gereageerd op de enorme toename van het aantal gevallen van COVID-19 in het land, aangezien Guinee snel uitgroeide tot een van de zwaarst getroffen landen in Afrika ten zuiden van de Sahara.

Met weinig opnamecapaciteit om de crisis aan te pakken, heeft AZG in april een COVID-19-behandelingseenheid met 75 bedden opgezet in het Centre de Traitement des Epidémies in Nongo, Conakry. Vanaf de opening eind april tot de overdracht aan de autoriteiten in augustus heeft dit centrum medische en psychologische zorg verleend aan meer dan 340 door de pandemie getroffen patiënten. De AZG-teams hebben ook gezorgd voor de opsporing en follow-up van contacten, de desinfectie van de huizen van bevestigde patiënten en bewustmakings- en preventieactiviteiten rond de site van Nongo.

AZG heeft ook gereageerd op andere noodsituaties in het land, zoals het verlenen van medische steun aan honderden mensen die ontheemd waren geraakt door overstromingen in de prefectuur Kankan, en het behandelen van tientallen slachtoffers van geweld tijdens de presidentsverkiezingen in oktober.

Haiti

Internat. personeel	24
Nationaal personeel	453
Budget in €	8.662.917
Eerste actiejaar in het land	1991

41.031	poliklinische raadplegingen
2.590	klinische opnames
382	individuele sessies geestelijke gezondheidszorg
862	bevallingen begeleid
9.050.150	liter drinkwater verdeeld
32.499	spoedingrepen verricht

Artsen Zonder Grenzen biedt een brede waaier aan specialismen en medische noodhulp, die veel mensen anders niet zouden kunnen betalen of waartoe ze geen toegang hebben.

De Haïtianen moeten nog altijd talrijke obstakels overwinnen om toegang te hebben tot gezondheidszorg in een land dat gebukt gaat onder een aanhoudende politieke en economische crisis. Geweld is er vaste kost, vooral in de hoofdstad, Port-au-Prince. Bendes leveren er constant strijd voor territorium en invloed. In 2020 kampten de publieke gezondheidscentra met herhaaldelijke stakingen en personeelstekort door de aanvallen op zorgverleners, niet-betaling van lonen en de risico's van COVID-19.

Onze spoeddienst in de arme wijk Martissant behandelt en stabiliseert patiënten met dringende noden, waaronder ernstige astma-aanvallen, medische noodgevallen bij kinderen en verwondingen door geweld en ongevallen. We steunden ook de spoeddienst van het universitaire overheidsziekenhuis van Haïti met medische middelen, de herstelling van de faciliteiten en de opleiding van personeel.

In het landelijke zuidwesten ondersteunen we seksuele en reproductieve gezondheidsdiensten in Port-à-Piment en omgeving. Daarnaast zijn we geleidelijk onze ondersteuning van allesomvattende verloskundige en neonatale noodzorg in Port Salut aan het uitbreiden.

India

Internat. personeel	13
Nationaal personeel	193
Budget in €	7.258.793
Eerste actiejaar in het land	1999

- 4.732** poliklinische raadplegingen
- 788** tuberculosepatiënten (TB) behandeld
- 745** multiresistente TB-patiënten behandeld
- 831** malariapatiënten behandeld

India is een land met een enorme omvang en ongelijkheid, met aanzienlijke verschillen voor beschikbare medische zorg, zeer afhankelijk van iemands inkomen en woonplaats.

In Mumbai zijn we doorgestaan met het aanbieden van zorg aan patiënten met resistente tuberculose, met pediatrische zorg als prioriteit in 2020. De eerste patiënten werden ingeschreven voor de klinische studie 'EndTB' die een nieuwe generatie geneesmiddelen bevat en die gericht is op het vinden van kortere, beter verdraagbare, injectievrije behandelingen voor multiresistente tuberculose.

Indonesië

Internat. personeel	2
Nationaal personeel	37
Budget in €	862.261
Eerste actiejaar in het land	1995

- 3.693** poliklinische raadplegingen
- 161** prenatale raadplegingen
- 92** postnatale raadplegingen
- 1.049** individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

In Indonesië spitste Artsen Zonder Grenzen zich in 2020 toe op betere gezondheidszorg voor adolescenten en de samenwerking met de autoriteiten om de paraatheid voor noodsituaties en het reactievermogen tijdens de COVID-19-pandemie te versterken.

Het hoofddoel van onze programma's in de provincie Banten en Jakarta is de kwaliteit en de beschikbaarheid van de beoogde gezondheidsdiensten voor adolescenten te verbeteren (o.a. pre- en postnatale zorg voor zwangere meisjes en jonge moeders). Dat doen we door connecties op te bouwen tussen de plaatselijke gemeenschappen, scholen en zorgverleners. De gezondheidsvoorlichting wordt aangepast aan de doelgroep. We ondersteunen ook de bevordering van een adolescentvriendelijke dienstverlening in de gezondheidscentra.

In 2020 omvatte ons programma in Jakarta activiteiten zoals begeleidingssessies en medische consultaties op maat van de adolescenten in de islamitische internaten en straatkinderen. Die activiteiten moesten we echter opschorten wegens de COVID-19-uitbraak. Waar mogelijk pasten we onze andere projecten aan de nieuwe gezondheidsprotocollen tijdens de pandemie aan. Sommige van onze activiteiten konden we voortzetten mits de nodige bescherming. Voor andere activiteiten schakelden we over op online platformen.

Onze teams in Jakarta en Banten ondersteunden ook de respons op de pandemie met workshops en opleidingen voor medisch personeel en gemeenschapzorgverleners, betrokken bij het beheer van vermoedelijke COVID-19-patiënten. Op plaatsen waar bijzonder veel verwarring heerste omtrent COVID-19, gaven onze teams opleidingen voor oplei-

ders. Groepen van gezinshoofden namen deel aan interactieve opleidingssessies over het virus, waarna ze op hun beurt hun gemeenschappen konden voorlichten en informeren. We schonken ook persoonlijke beschermingsmiddelen aan meerdere gezondheidscentra.

Tijdens de COVID-19-opleiding voor de gemeenschap werden de deelnemers in kleine groepjes verdeeld. Nadat ze dit in hun groep hadden besproken, presenteerden de deelnemers, in Kalibata Village, Indonesië, hun discussieresultaten aan de anderen.

©Cici Riesmasari

Irak

Internat. personeel	27
Nationaal personeel	234
Budget in €	9.704.113
Eerste actiejaar in het land	2003

23.052 poliklinische raadplegingen

4.541 klinische opnames

10.457 prenatale raadplegingen

4.185 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

In 2020 stelde de komst van COVID-19 Irak voor nieuwe uitdagingen, terwijl het land nog maar nauwelijks aan het bekomen was van de gevolgen van de jarenlange conflicten en instabiliteit.

In 2020 speelde Artsen Zonder Grenzen in op talrijke medische noodsituaties over heel Irak en verstrekte de organisatie zorg aan duizenden mensen die op de vlucht waren voor de oorlog met de Islamitische Staat, manifestanten die gewond waren geraakt in gewelddadige confrontaties met de veiligheidsdiensten en COVID-19-patiënten. We ondersteunden ook het nationale gezondheidssysteem, dat zich nog in de eerste fasen van de heropbouw bevindt, door leemten in essentiële zorgverlening te vullen.

Ondersteuning van paraatheid in noodsituaties

De massale manifestaties die eind 2019 begonnen, gingen in 2020 verder. Dat spoorde AZG aan om een noodinterventie te lanceren in de gouvernementen Najaf, Dhi Qar en Basra om het stijgende aantal patiënten met verwondingen door geweld op te vangen. In Najaf gaven we in drie plaatselijke ziekenhuizen opleiding over de planning van procedures in situaties met talrijke slachtoffers, zodat het personeel beter zou kunnen reageren bij een plotse toestroom van patiënten. In Nasiriyah ondersteunden onze teams de spoeddienst van het Al-Hussein-ziekenhuis met een opleiding over traumazorg met nadruk op kritieke verwondingen en reanimatie. In samenwer-

king met het ministerie van Volksgezondheid gaven onze teams in Basra opleidingen over de paraatheid bij noodgevallen op stedelijk niveau en over traumazorg voor paramedisch personeel.

Respons op COVID-19

De afgelopen jaren raakten veel gezondheidsvoorzieningen ernstig beschadigd. Aangezien veel daarvan nog niet zijn hersteld of heropgebouwd, en dus nog niet op volle kracht kunnen functioneren, en er bovendien een tekort is aan gespecialiseerde zorgverleners en geneesmiddelen, was het onmiddellijk duidelijk dat het gezondheidssysteem de stijgende behoeften en uitdagingen als gevolg van de pandemie maar moeilijk zou aankunnen. Daarom hebben we beslist onze levensreddende medische activiteiten te handhaven en tegelijk de maatregelen aangaande infectiepreventie en -controle te versterken. In dat kader implementeerden we triage- en doorverwijzingsprocedures ter bescherming van onze patiënten en medewerkers.

In Bagdad, de stad die het hardst werd getroffen door het virus, boden we bijstand in het Ibn Al-Khateeb-ziekenhuis, dat door het ministerie van Volksgezondheid wordt beheerd. Toen dat in de vroege fasen van de pandemie als een van de drie voornaamste ziekenhuizen voor COVID-19-zorg werd gekozen, stuurden we een team om het medische personeel op te leiden rond triage van patiënten, bescherming tegen besmetting en de controle ervan. We hielpen ook het Al-Kindi-ziekenhuis in de hoofdstad om ernstig zieke patiënten te behandelen. Bij het begin van de uitbraak waren onze medewerkers actief op de afdeling luchtwegen (bedden voor patiënten die intensieve zorgen nodig hadden). Later in het jaar openden we onze eigen afdeling met 24 bedden en vervolgens verhuisden we geleidelijk aan naar een afdeling met 36 bedden in een speciaal daarvoor gebouwde vleugel.

Italië

Internat. personeel	-
Nationaal personeel	27
Budget in €	2.656.231
Eerste actiejaar in het land	1999

Toen het epicentrum van de COVID-19-pandemie naar Europa verschoof, ondersteunde Artsen Zonder Grenzen de respons in Italië. We zetten ook de verstrekking van medische en psychologische bijstand aan migranten verder.

Italië was het eerste land van Europa waar COVID-19 hard toesloeg. In het begin van maart gingen we op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid aan de slag in ziekenhuizen in Lombardije, de regio met het hoogste aantal gevallen. We deelden er onze expertise in infectiepreventie en -controle en patiëntenzorg bij epidemieën. Vervolgens breidden we onze activiteiten uit naar andere regio's. Onze aandacht ging in de eerste plaats naar kwetsbare bevolkingsgroepen. Onze teams werkten in zorgcentra, gevangenissen, migrantencentra, daklozencentra, informele wooncomplexen en kraakpanden. Ze ondersteunden burgergroeperingen, boden bijstand en verstrekten meertalige gezondheids promotie en online mentale gezondheidsactiviteiten.

Onze respons bij noodgevallen stopte in juli, maar onze COVID-19-activiteiten gingen verder. In de randwijken van Rome ondersteunden we de vroege opsporing en het beheer van gevallen. In Palermo speelden we in op de uitbraken in de daklozen- en migrantencentra.

Tijdens de zomer trad ons team in Lampedusa, Sicilië, op bij de sterke stijging van het aantal migranten uit Libië en Tunesië. Twee maanden lang steunden en trainden we medische teams van de nationale gezondheidsdienst in triage bij ontschepping en boden we psychologische eerste hulp aan mensen met trauma's als gevolg van hun reis.

We steunden ook de respons op de uitbraak in Mosul, in het gouvernement Ninewa, waar we onze faciliteit met 64 bedden voor postoperatieve zorg in het oosten van de stad omvormden tot een behandelingscentrum voor vermoedelijke en bevestigde COVID-19-gevallen.

Essentiële gezondheidszorg voor kwetsbare gemeenschappen

In de rest van het land gingen we verder met onze algemene en gespecialiseerde gezondheidsdiensten via onze lopende projecten voor ontheemden, mensen die terugkeerden en kwetsbare gemeenschappen. Op alle locaties – ook in onze COVID-19-centra – hielden we onze spoeddienst en mentale gezondheidsdiensten in stand.

Als gevolg van de pandemie en de sluiting van privé-klinieken zagen onze materniteit en onze pediatrische teams in het westen van Mosul de vraag naar zorg en opnames sterk stijgen.

In Bagdad zette AZG haar samenwerking met het nationale tuberculoseprogramma verder met de invoering van een nieuwe, efficiëntere orale behandeling van resistente tuberculose.

Italië vervolg

Het hele jaar door bleven onze teams de situatie van migranten in transit aan de noordergrenzen van Italië opvolgen. We klaagden de nijpende leefomstandigheden aan, evenals de wrede praktijken waaraan ze werden onderworpen, zoals lichamelijk misbruik en pushbacks over de grenzen. Samen met burgergroeperingen verdeelden we dekens, winterkleden en andere hulpgoederen.

Jemen

Internat. personeel	16
Nationaal personeel	282
Budget in €	8.908.303
Eerste actiejaar in het land	1986

3.702	poliklinische raadplegingen
3.714	klinische opnames
3.232	aantal chirurgische interventies
6.578	spoedingrepen verricht

Hoewel Jemen in 2020 zwaar werd getroffen door de COVID-19-pandemie, was dat slechts een van de vele crisissen in het land, dat na vijf jaar nog steeds in oorlog is.

Het conflict in Jemen verminderde niet, ondanks de ongebreidelde verspreiding van COVID-19 in het land. Meer mensen dan ooit tevoren hadden geen toegang tot gezondheidszorg, aangezien veel van de laatste onderdelen van het toch al kreupele gezondheidszorgsysteem tijdens de uitbraak niet meer functioneerden.

Veel burgers werden gedood of raakten gewond bij beschietingen, luchtaanvallen of schietpartijen. Desondanks bleef Artsen Zonder Grenzen ziekenhuizen en gezondheidscentra beheren en andere ondersteunen over het hele land.

COVID-19

Vanaf het begin van de pandemie was duidelijk dat COVID-19 Jemen zou kunnen verwoesten: een land dat gefragmenteerd was door gevechten, met een ingestort gezondheidssysteem en een bevolking die te arm was om gewoon te stoppen met werken en thuis te blijven. Er was ook een wijdverspreide aarzeling om te geloven dat het virus echt was, of een bedreiging vormde voor Jemen.

We gingen onmiddellijk samenwerken met de gezondheidsautoriteiten in het hele land. We namen

het Al Gamhuriah-ziekenhuis in Aden in juni over en verdubbelden de behandelingscapaciteit voor COVID-19. Dit gebeurde op een moment dat het aantal ernstige en kritieke patiënten de oorspronkelijke COVID-19-behandelingsfaciliteit volledig overrompelde en Aden op het hoogtepunt van de crisis een rampgebied voor de volksgezondheid was geworden. We troffen ook preventiemaatregelen in al onze reguliere projecten, zodat zij de essentiële gezondheidszorg bleven bieden.

Het eerste COVID-19-geval werd officieel in Jemen bevestigd op 10 april, hoewel er voordien al geruchten over gevallen de ronde deden. In het hele land werd slechts in zeer beperkte mate getest.

Wat we zagen, sprak echter voor zich: eind april waren al veel mensen ziek en tegen mei was de situatie catastrofaal, vooral in Aden, met een golf van sterfgevallen. De angst voor het virus was wijdverbreid en de mensen aarzelden om naar het ziekenhuis te komen. Veel patiënten kwamen te laat om door onze teams te worden gered.

We zagen ook dat veel andere ziekenhuizen en gezondheidsinstellingen hun deuren sloten omdat hun personeel bang was voor het virus en geen persoonlijke beschermingsmiddelen had. Jemenieten die toch al weinig mogelijkheden hadden om toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, werd zo de laatste kans ontnomen om een levensreddende behandeling te krijgen.

Het aantal gevallen leek in de loop van de zomer sterk af te nemen en tegen september hadden wij al onze belangrijke activiteiten overgedragen aan de plaatselijke gezondheidsautoriteiten. We bleven echter paraat voor de komst van een eventuele tweede golf, wat gebeurde in 2021.

Reageren op andere crisissen

Ondanks de zware tol die COVID-19 in Jemen eiste, nam het aantal gerapporteerde luchtaanvallen en actieve frontlinies toe. Onze teams in het hele land boden chirurgische zorg aan de gewonden. Onze teams in Mocha waren ook getuige van dramatische pieken in de gevechten, waardoor veel gewonden naar ons toe kwamen voor levensreddende behandelingen.

Elders in Jemen, in drie ziekenhuizen in centrale en noordelijke gebieden, zagen AZG-collega's van andere operationele centra grotere aantallen ondervoede kinderen dan gewoonlijk. Hoewel het moeilijk is met zekerheid te zeggen wat de oorzaken van de stijgingen waren, zijn de kosten van levensonderhoud in Jemen gestegen, met name voor voedsel en brandstof. Sommige zorginstellingen die voorheen door internationale hulporganisaties werden gesteund, hebben hun diensten verminderd omdat de financiering voor de hulpverlening in Jemen is opgedroogd. Als gevolg daarvan hebben zieke kinderen geen behandeling gekregen en zijn zij ondervoed geraakt.

Een AZG-medewerker controleert de beademingsapparatuur op de dienst Intensieve Zorgen van het COVID-19-centrum in Aden.

©Athmar Mohammed

Artsen verzorgen een patiënt die werd overvallen, gemarteld en beschoten. Gelukkig overleefde hij zijn verwondingen. (Bamenda, Kameroen)

©Albert Masias

Kameroen

Internat. personeel	14
Nationaal personeel	92
Budget in €	4.871.128
Eerste actiejaar in het land	1984

50.833	poliklinische raadplegingen
28.579	malariapatiënten behandeld
2.354	klinische opnames
1.042	slachtoffers van geweld behandeld
1.757	individuele sessies geestelijke gezondheid
1.696	chirurgische ingrepen

Het extreme geweld tussen veiligheidstroepen van de regering en Engelstalige separatistische strijders ging in 2020 onverminderd door in Bamenda en de noordwestelijke regio, waardoor de aanhoudende humanitaire crisis verergerde.

In een bijzonder moeilijke veiligheidsomgeving - intimidatie en bedreigingen, belemmering van het verkeer van ambulances en zelfs gewapend geweld in het Saint Mary Soledad-ziekenhuis in februari - hebben AZG-teams het verschil gemaakt voor tienduizenden patiënten. Onze vrijwilligers uit de gemeenschap, die worden ingezet om moeilijk bereikbare bevolkingsgroepen te bereiken, hebben in 2020 meer dan 35.600 consultaties gedaan, waarbij malaria, diarree en infecties van de luchtwegen werden gediagnosticeerd, behandeld of doorverwezen. AZG ondersteunde de verstrekking van eerstelijnsgezondheidszorg in 21 geïntegreerde gezondheidscentra en vijf ziekenhuizen, en vervoerde bijna 4.300 patiënten met haar ambulances.

In het Saint Mary Soledad-ziekenhuis werden meer dan 1.600 spoedopnames behandeld, terwijl duizenden kinderen gratis pediatrie consultaties kregen in het Saint Joseph-ziekenhuis in Widikum - een instelling die we in juli niet langer steunden om onze hulp om te buigen naar het districtziekenhuis

van Batibo. In reactie op de uitbraak van COVID-19 in het land verleenden onze teams ook steun aan het regionale ziekenhuis van Bamenda, door zuurstof, opleiding en isolatiecapaciteit aan die faciliteit te verstrekken.

Helaas zijn er, net als in 2019, regelmatig spanningen geweest met de Kameroense autoriteiten, die Artsen Zonder Grenzen regelmatig beschuldigen van heimelijke samenwerking met separatisten. Ondanks de inspanningen van AZG om haar standpunt te verduidelijken, hebben deze beschuldigingen ertoe geleid dat onze operaties in het noordwesten medio december werden opgeschort.

Felix werd gruwelijk aangevallen door gewapende mannen. In het ziekenhuis van AZG vond hij een behandeling en psychologische zorg.

©Albert Masias

Kenia

Internat. personeel	12
Nationaal personeel	71
Budget in €	3.942.651
Eerste actiejaar in het land	1987

27.842	poliklinische raadplegingen
4.931	sessies geestelijke gezondheidszorg
1.314	patiënten met hoge bloeddruk behandeld
2.452	diabetespatiënten behandeld

In Kenia verleenden we zorg aan vluchtelingen, slachtoffers van seksueel geweld en drugsgebruikers, terwijl we reageerden op uitdagingen van de volksgezondheid, zoals hiv, en in 2020, de COVID-19-pandemie.

Ondanks de beperkingen op de toegang tot gezondheidszorg door COVID-19 en stakingen van gezondheidswerkers voerde AZG in het hele land programma's uit.

In maart lanceerden we ons medisch programma voor drugsgebruikers in Kiambu. Onze one-stop facility

biedt substitutietherapie voor verslaafden van opiaten, behandeling van ziekten als hiv en tuberculose, geestelijke gezondheidszorg en wondverzorging.

In Embu County werken we aan de decentralisatie en integratie van de behandeling van niet-overdraagbare ziekten, zoals hoge bloeddruk, diabetes en epilepsie, binnen 11 bestaande algemene gezondheidscentra. Het project omvat mentorschap voor het personeel van het ministerie van Volksgezondheid op het gebied van de zorg voor en het beheer van niet-overdraagbare ziekten, maar ook het garanderen van de continuïteit van de behandeling van patiënten.

AZG keerde ook terug naar Kibera, een wijk in Nairobi waar een vroegere AZG-kliniek nu door de autoriteiten wordt gerund, om steun te verlenen voor COVID-19: we doneerden beschermingsuitrustingen, verbeterden de infectiepreventie en -controle, hielden activiteiten rond gezondheidsbevordering en installeerden waterpunten voor het handen wassen.

Een patiënt bezoekt een consulent in de Karuri MAT Kliniek, Kiambu County.

©Paul Odongo

Libanon

Internat. personeel	31
Nationaal personeel	325
Budget in €	18.753.734
Eerste actiejaar in het land	1976

62.743 poliklinische raadplegingen

5.596 klinische opnames

27.599 prenatale raadplegingen

5.212 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

Het Libanese gezondheidssysteem, dat al fragiel was na een jaar van economische, politieke en sociale onrust, kreeg met COVID-19 en een gigantische explosie in Beiroet alweer enkele rake klappen te verduren.

In augustus werd de hoofdstad Beiroet opgeschrikt door een reusachtige, verwoestende explosie. Minstens 200 mensen kwamen om. Talrijke huizen en bedrijven waren in de as gelegd. Een van de gevolgen van de ontploffing was een piek in het aantal COVID-19-gevallen, toen duizenden gewonden en getraumatiseerde personen de straat op trokken om hun wonden te laten verzorgen of vermiste familieleden te zoeken. Niemand dacht nog aan de voorzorgsmaatregelen tegen COVID-19. Artsen Zonder Grenzen stond de bewoners van de verwoeste zones bij met medische hulp en mentale gezondheidszorg, verdeelde hygiënekits en installeerde watertanken.

De verspreiding van COVID-19 vanaf september overrompelde het gezondheidssysteem. Een reeks lockdowns dreef de economische crisis ten top. Naarmate het aantal besmettingen bleef stijgen, vormden we ons ziekenhuis in de Bekaavallei om tot een COVID-19-centrum en steunden we een isolatiecentrum in Siblin, in het zuiden van land. Onze teams voerden ook COVID-19-testen en gezondheids promotie uit op verschillende plaatsen in heel Libanon.

Onze teams ter plaatse moesten in eerste instantie voorkomen dat de pandemie de andere, essentiële gezondheidsdiensten volledig zou ontwrichten. In de loop van het jaar handhaafden we onze bestaande activiteiten om de toegang tot gratis en kwaliteitsvolle gezondheidszorg te waarborgen voor kwetsbare bevolkingsgroepen die medische of humanitaire hulp nodig hadden, zoals de meer dan 1 miljoen Syrische vluchtelingen in Libanon. We beheerden reproductieve gezondheidsdiensten en materniteiten in het zuiden van Beiroet. Onze projecten voorzagen ook in mentale gezondheidszorg en zorg voor niet-overdraagbare ziekten.

Op 4 augustus 2020 werd Beiroet opgeschrikt door een hevige en verwoestende explosie.
©Mario Fawaz

Malawi

Internat. personeel	16
Nationaal personeel	165
Budget in €	3.756.498
Eerste actiejaar in het land	1986

17.003 poliklinische consultaties

467 klinische opnames

605 hiv-behandelingen

In Malawi beheerde Artsen Zonder Grenzen programma's om de zorg te verbeteren voor mensen met hiv, de voornaamste doodsoorzaak in het land, de zorg voor tuberculosepatiënten en seksuele en reproductieve gezondheid.

De strijd tegen hiv in Malawi gaat erop vooruit, maar de prevalentie blijft hoog (bijna 9%). Onze focus ligt op de risicogroepen.

In 2020 moesten we onze activiteiten noodgedwongen afremmen wegens COVID-19, hoewel het aantal gevallen in Malawi pas tegen het einde van het

jaar, met de tweede golf, echt begon te stijgen. AZG ondersteunde de nationale respons op de pandemie met bijstand in infectiepreventie en -controle, triage, gezondheids promotie en patiëntenzorg in het district-ziekenhuis van Nsanje.

In 2020 besloten we om drie projecten, gericht op specifieke groepen, te sluiten of aan de lokale autoriteiten en gemeenschapsorganisaties over te dragen: (1) het geavanceerde hiv-project in het landelijke district Nsanje om de opsporing en behandeling op gemeenschapsniveau te verbeteren, (2) ons project in de gevangenis van Chichiri, waarbij we meer dan 1000 patiënten preventief behandelden tegen tuberculose via regelmatige screening, behandeling en beheer van co-infecties en (3) een project voor vrouwelijke sekswerkers, dat een innovatieve, door gelijken geleide aanpak implementeerde, waardoor bijna 7.000 vrouwen toegang hebben tot hiv-behandeling, tbc-behandeling en seksuele en reproductieve gezondheidszorg in de gemeenschaps- en one-stop-klinieken in de districten Neno, Dedza en Nsanje.

Margeret Mafupa heeft baarmoederhalskanker, en krijgt palliatieve zorg bij AZG.
©Francesco Segoni

Hamza, vier jaar oud, wordt verzorgd in een centrum van AZG in Beiroet, Libanon. In Mar Mikhael en Karantina, twee van de zwaarst getroffen wijken door de hevige explosie, verleent AZG medische en psychologische hulp.

©Mohamad Cheblak

Mali

Internat. personeel	22
Nationaal personeel	154
Budget in €	6.119.017
Eerste actiejaar in het land	1992

4.999	routinevaccinaties
60.840	poliklinische raadplegingen
21.872	malariapatiënten behandeld
5.377	klinische opnames

Door een opstoot van het gewapende conflict en geweld tussen verschillende gemeenschappen in Mali in de eerste helft van 2020 vonden meer dan 2.840 mensen de dood. Duizenden anderen moesten hun woonplaats noodgedwongen ontvluchten.

Ondanks de wijdverspreide onveiligheid als gevolg van de gewelddadige confrontaties tussen gewapende groepen, toenemende criminaliteitsniveaus en de verspreiding van landmijnen bleef Artsen Zonder Grenzen medische zorg en hulp verstrekken aan mensen die vastzaten in afgelegen gebieden in de regio Ségou, in het district Niono. We breidden onze mobiele klinieken uit om zowel de vluchtelingen als de gastgemeenschappen in de betreffende gebieden bij te staan. De beschikbaarheid van basisdiensten is daar immers extreem beperkt.

AZG bleef respons bieden op diverse epidemieën in het land, waaronder een uitbraak van mazelen in Timboektoe, waar we een grootschalige vaccinatiecampagne tegen mazelen op het getouw zetten. De seizoenspiek van malaria was in 2020 bijzonder virulent, vooral in het noorden van Mali, door de hevige regenval en de vertraagde implementatie van preventiecampagnes. We lanceerden een noodproject in Timboektoe om de mensen te testen op malaria en hen daarvoor te behandelen.

Mozambique

Internat. personeel	25
Nationaal personeel	210
Budget in €	5.467.376
Eerste actiejaar in het land	1984

32.395	poliklinische raadplegingen
3.608	malariapatiënten behandeld
5.760	spoedingrepen verricht
1.350.000	liter drinkwater verdeeld

In Cabo Delgado, een noordelijke provincie van Mozambique, is zich een humanitaire crisis aan het ontwikkelen door de escalatie van het geweld. Meer dan een half miljoen mensen zijn op de vlucht.

In maart en in mei moest Artsen Zonder Grenzen noodgedwongen haar activiteiten in respectievelijk de dorpen Mocimboa da Praia en Macomia in Cabo Delgado opschorten door een opleving van het geweld. We verhuisden onze basis naar Pemba, waar veel vluchtelingen in kampen samenleefden. Via mobiele klinieken begonnen we er algemene gezondheidsdiensten en medische zorg te verstrekken. Onze teams bouwden latrines, verstrekten water en ondersteunden de centra voor behandeling van malaria.

In Beira proberen we hiv-gerelateerde ziekten en overlidens terug te dringen door kwetsbare groepen via mobiele klinieken seksuele en reproductieve gezondheidszorg te bieden, waaronder ook testen op hiv, voorlichting en gezinsplanning. We verstrekten daarnaast geavanceerde hiv-behandelingen in drie gezondheidscentra in de stad.

Ter ondersteuning van de nationale respons op COVID-19 hielpen we de gezondheidsautoriteiten met de installatie van vier isolatiecentra: twee in Pemba en twee in Beira. In Beira ondersteunden we ook de opvolging van hiv-patiënten met COVID-19.

Nigeria

Internat. personeel	36
Nationaal personeel	320
Budget in €	7.863.640
Eerste actiejaar in het land	1996

53.547	poliklinische raadplegingen
3.614	malariapatiënten behandeld
3.151	klinische opnames
2.174	individuele sessies geestelijke gezondheidszorg
2.903	ondervoede kinderen opgenomen

Door de escalatie van het geweld in Nigeria, in het bijzonder in de noordelijke deelstaten Zamfara en Borno, is de humanitaire situatie verder verslechterd. Opnieuw moesten duizenden mensen op de vlucht slaan, waardoor ze geen toegang meer hadden tot gezondheidszorg.

Artsen Zonder Grenzen ging verder met de bijstand van mensen die getroffen werden door conflicten en ontheemding in meerdere deelstaten en diverse algemene en gespecialiseerde gezondheidszorgprogramma's.

Ontheemding en geweld

In het noordoosten van Nigeria, in het bijzonder in de deelstaat Borno, heeft het conflict tussen de Nigeriaanse overheid en de niet-gouvernementele gewapende groeperingen, dat al meer dan tien jaar aansleept, een zware tol geëist. De Verenigde Naties schat dat al meer dan 2,1 miljoen mensen zijn ontheemd, en dit aantal blijft nog stijgen. Meer dan een miljoen mensen zit er al jaren zonder enige toegang tot hulpverlening. In 2020 verslechterde de situatie verder en vond een aaneenschakeling van brutale massamoorden en ontvoeringen plaats. Maar enkel de mensen in de door de regering gecontroleerde zones van de deelstaat Borno konden bijstand krijgen. In de zones waar we binnen raakten, runden we spoeddiensten, operatiekwartieren, kraamafdelingen en

pediatrische afdelingen. We verstrekten diverse diensten, zoals behandeling van malaria, tuberculose, hiv en seksueel geweld, voedingszorg, vaccinaties en mentale gezondheidszorg.

In Maiduguri beheert het OCB een therapeutisch voedingscentrum met 72 bedden voor de behandeling van ernstig ondervoede kinderen met medische complicaties.

Lassakoorts

In de deelstaat Ebonyi is lassakoorts (een acute hemorragische ziekte) endemisch. Het OCB gaf de staat, de federale ministeries van Volksgezondheid en het Nigeriaanse Centrum voor Ziektecontrole bijstand in de vorm van technische ondersteuning, de opleiding van het personeel en de behandeling van patiënten in een academisch ziekenhuis in Abakaliki. We vergrootten de bewustwording rond gezondheid in de gemeenschap, deden aan tracering en ontsmetten huizen van patiënten.

Yahaya, 12, werd met koorts en een aanhoudende hoest naar een mobiele kliniek van AZG gebracht.
©Abdulkareem Yakubu

Pakistan

Internat. personeel	18
Nationaal personeel	636
Budget in €	6.718.985
Eerste actiejaar in het land	1986

14.014	bevallingen begeleid
4.715	individuele sessies geestelijke gezondheidszorg
21.494	poliklinische raadplegingen
17.944	klinische opnames
8.651.000	liter drinkwater verdeeld

In Pakistan spitste Artsen Zonder Grenzen zich toe op de ondersteuning van de nationale respons op COVID-19. Tegelijk verzekerde de organisatie de continuïteit van de zorgverlening op essentiële gebieden zoals pediatrie, materniteit en trauma.

AZG lanceerde een reeks activiteiten ter bestrijding van COVID-19, waaronder infectiepreventie en -controle, screening en behandeling in enkele van de zwaarst getroffen gebieden van het land. In april implementeerden we een COVID-19-screeningsysteem in het ziekenhuis van Timergara, hoofdkwartier van het district Lower Dir, om hen beter tegen het virus te helpen beschermen en interne verspreiding onder gezondheidswerkers, patiënten en hun verzorgers en bij uitbreiding ook hun gemeenschap te voorkomen. Zes maanden lang ronden we ook een isolatieafdeling, die op de piek van de eerste golf van de uitbraak in juni 2020 over 30 bedden beschikte voor vermoedelijke en bevestigde COVID-19-patiënten. Wie beademingsapparatuur nodig had, werd doorverwezen naar de gespecialiseerde zorgfaciliteiten in Peshawar.

In Karachi, de zwaarst getroffen stad van Pakistan, verdeelde AZG samen met het ministerie van Volksgezondheid zo'n 160.000 herbruikbare, stoffen maskers en 70.000 stukken zeep onder meer dan 20.000 gezinnen in Machar Colony. In deze dichtbe-

volkte sloppenwijk konden de mensen de sociale-afstandsregels namelijk niet naleven. Via de teams op het terrein en via een mediacampagne voerde AZG grootschalige bewustmakingsacties uit om de mensen te leren zich te beschermen en de verspreiding van het virus tegen te gaan.

AZG schonk ook geneesmiddelen en persoonlijke beschermingsmiddelen aan de provinciale autoriteiten van Sindh en Khyber Pakhtunkhwa.

Respons op noodsituaties

COVID-19 was niet de enige noodsituatie waarmee Pakistan in 2020 te maken kreeg. Stortregens tijdens het moessonseizoen veroorzaakten overstromingen in meer dan 350 dorpen in het district Sindh's Dadu. In het kader van de respons na de ramp implementeerde AZG mobiele klinieken en behandelde de organisatie in één maand meer dan 4.000 mensen. We verdeelden ook hulpgoederen, waaronder keuken-, hygiëne- en schuilkits aan zo'n 2.500 gezinnen, herstelden de voornaamste waterbronnen en verdeelden waterzuiveringstabletten.

Toen de gezondheidsvoorzieningen gevallen van denguekoorts begonnen te rapporteren, deelden we in Sindh en Khyber Pakhtunkhwa muggennetten uit en hielden we in beide provincies, samen met de gezondheidsautoriteiten, een preventiecampagne om de overdracht van de ziekte tegen te gaan.

Voortzetting van reguliere activiteiten

COVID-19 vormde een extra barrière voor gezondheidszorg voor vrouwen en kinderen. In Pakistan zijn gratis, kwaliteitsvolle diensten sowieso al schaars, zeker in de landelijke gebieden. Veel publieke en private voorzieningen sloten tijdelijk uit vrees voor besmettingen.

Ons hepatitis C-programma in Machar Colony, Karachi, omvat screening, diagnosestelling, behan-

deling, voorlichting en gezondheidspromotie. Om mogelijke blootstelling aan COVID-19 te vermijden, waren we van maar tot juni maar twee dagen per week in de kliniek aanwezig. Patiënten die normaal maandelijks werden opgeroepen, kregen voldoende geneesmiddelen voor drie maanden.

Overdracht van activiteiten in Timergara

In maart zijn we gestart met de geleidelijke afsluiting van ons project in Lower Dir met de overdracht van de spoeddienst aan het ministerie van Volksgezondheid. Sinds de lancering van het project in 2008 verleenden onze teams meer dan een miljoen noodconsultaties. De tweede stap was de overdracht van de afdeling neonatologie, waar tussen mei 2014 en augustus 2020 meer dan 9.000 baby's werden verzorgd. Het overdrachtsproces werd in januari 2021 afgerond.

Misbruik van weeënopwekkers

We gingen verder met onze bewustmakingsacties rond het veilige gebruik van weeënopwekkers, zoals oxytocine, die vaak onnodig en buiten de gezondheidscentra worden toegediend. Het misbruik van dergelijke geneesmiddelen wordt in verband gebracht met gezondheidscomplicaties voor de moeder en het pasgeboren kind. In Pakistan is oxytocine in veel apotheken vrij verkrijgbaar. Het wordt er aanbevolen om de arbeid te bespoedigen en de pijn te verlichten. Aan de hand van massacommunicatietools pleitten we voor veilige medische praktijken en we spoorden parlementsleden en het ministerie van Volksgezondheid aan om de bestaande wetgeving betreffende weeënopwekkers te verstrengen.

Palestina

Internat. personeel	15
Nationaal personeel	25
Budget in €	5.335.618
Eerste actiejaar in het land	1989

12.654	poliklinische raadplegingen
560	klinische opnames
558	chirurgische ingrepen

In 2020 scherpte COVID-19 de gezondheidscrisis in Palestina verder aan, veroorzaakt door de aanhoudende bezetting van de Westeroever en de blokkade van de Gazastrook.

Gaza

Het gezondheidssysteem in Gaza werd lamgelegd door de tien jaar durende Israëlische blokkade. Al van voor de COVID-19-pandemie had het de grootste moeite om aan de behoeften van de patiënten te voldoen door een ernstig tekort aan essentiële medische apparatuur en middelen.

Artsen Zonder Grenzen gaat verder met de verstrekking van orthopedische zorg in het Al-Awda ziekenhuis in het noorden, en met postoperatieve zorg voor kinderen en volwassenen in onze poliklinieken. De diensten omvatten fysiotherapie en mentale gezondheidszorg om patiënten door hun lange, pijnlijke behandelingsproces te helpen.

Westeroever

Ter ondersteuning van de overbelaste gezondheidsdiensten in Hebron tijdens de pandemie gaf AZG het ziekenhuispersoneel technisch advies en training omtrent persoonlijke beschermingsmiddelen, beheer van besmettelijk afval, infectiepreventie en -controle, zuurstofbehandeling en intensieve zorgen in het Dura en het Alia ziekenhuis, twee centra waar COVID-19-patiënten worden behandeld.

Teams van Artsen Zonder Grenzen deelden "winterkits" uit met warme kleren, dekzeilen, matrassen en dekens aan duizenden gezinnen die in meer dan 70 kampen voor ontheemden in het noordwesten van Syrië wonen, om hun levensomstandigheden tijdens de winter te helpen verbeteren.

©Albert Masias

Oekraïne

Internat. personeel	22
Nationaal personeel	80
Budget in €	4.572.009
Eerste actiejaar in het land	1999

- 820 poliklinische raadplegingen
- 895 sessies geestelijke gezondheid
- 92 mensen behandeld tegen multiresistente tuberculose

In Oekraïne runnen we diverse activiteiten, waaronder de bestrijding van tuberculose (tbc). In 2020 startten we een nieuw project in Luhansk. Tegelijk ondersteunden we de nationale respons op COVID-19.

In de regio Luhansk startten we de ondersteuning van het regionale hiv-programma om de diagnosestelling en behandeling van hiv-patiënten in een geavanceerd stadium te verbeteren. We willen hierbij vooral de patiënten centraal stellen in de zorg die in de gezondheidscentra en de gemeenschap wordt verstrekt.

In samenwerking met het regionale dispensarium voor tbc-bestrijding in Zhytomyr runt AZG een innovatieve behandeling voor patiënten met resistente tuberculose. Het behandelingsplan is korter en duurt 9 à 12 maanden. Het maakt gebruik van heel effectieve, orale geneesmiddelen, die minder neveneffecten veroorzaken dan de oudere, inspuibare geneesmiddelen. De operationele studie (opgestart in 2019) onderzoekt de doeltreffendheid van dit zorgmodel, dat ook bestaat uit poliklinische consultaties, psychologische begeleiding en sociale ondersteuning.

De teams van AZG ondersteunden ook de respons op COVID-19 in Kyiv en Zhytomyr. Onze teams gaven het personeel van het ministerie van Volksgezondheid opleiding in infectiepreventie en -controle. Daarnaast boden ze psychologische begeleiding aan patiënten en gezondheidswerkers. In Zhytomyr zorgden we

ervoor dat tuberculosepatiënten doorheen de hele lockdown hun geneesmiddelen en psychosociale begeleiding bleven ontvangen.

Na de grote branden in Luhansk in oktober schonken onze teams hygiëekits, bestemd voor het dorp Sirotyne, nabij de stad Sievierodonetsk.

Yurii krijgt een behandeling van 9-12 maanden voor tuberculose.
©Hannah Whitcombe

Sierra Leone

Internat. personeel	12
Nationaal personeel	71
Budget in €	10.960.689
Eerste actiejaar in het land	1986

- 63.368 poliklinische raadplegingen
- 4.415 aantal opnames in het ziekenhuis
- 2.547 bevallingen begeleid
- 10.782 prenatale raadplegingen

In Sierra Leone richt AZG zich op de zorg voor moeders en kinderen jonger dan vijf jaar, met als doel de hoge ziekte- en sterftcijfers terug te dringen.

Er is een nijpend tekort aan medisch personeel in het land, met als gevolg een gebrek aan medische zorg voor de meest kwetsbare groepen. Onze teams werken aan het opvullen van enkele van deze lacunes, door gezondheidszorg te verlenen aan kinderen jonger dan vijf jaar, zwangere vrouwen en moeders die borstvoeding geven. We hebben personeel in 13 perifere gezondheidscentra in drie provincies (Goroma Mende, Wandor en Nongowa), en een ziekenhuis in Hangha, district Kenema, waar we steun verlenen aan centra voor intensieve therapeutische voeding, algemene pediatrie en malaria-behandeling.

Verder ondersteunden we ook de nationale reactie op COVID-19 door een overheidsfaciliteit in Freetown om te bouwen tot een behandelingscentrum met 120 bedden, en door personeel op te leiden. De isolatie-eenheid voor lassakoorts in het openbare ziekenhuis van Kenema werd gerenoveerd en gebruikt als COVID-19-behandelingscentrum met een capaciteit van 25 bedden.

Na twee jaar studeren in Ghana aan de AZG-Academie voor Gezondheidszorg, keerde een groep verplegers en verloskundigen terug, om in Sierra Leone te werken. Via deze investering, het opleiden van personeel voor de gezondheidszorg, wil AZG de kwaliteit van de zorg voor patiënten verbeteren.

Syrië

Internat. personeel	17
Nationaal personeel	101
Budget in €	10.601.438
Eerste actiejaar in het land	2009

- 220.415 poliklinische raadplegingen
- 24.230 klinische opnames
- 111.989 routinevaccinaties
- 7.742 bevallingen begeleid
- 7.466 chirurgische ingrepen

Tegen eind 2020 hadden meer dan 11 miljoen mensen in Syrië humanitaire hulp nodig. Duizenden mensen raakten gewond of kwamen om in een oorlog die na tien jaar nog steeds verder woedt.

Artsen Zonder Grenzen is nog steeds actief in Syrië, maar onze werking is beperkt door de onveilige situatie en de beperkte toegang. In de zones waar we wél toegang kregen, runden of ondersteunden onze teams ziekenhuizen en gezondheidscentra, en verstrekten ze gezondheidszorg in vluchtelingenkampen. Waar directe aanwezigheid niet mogelijk was, handhaafden we onze steun van op afstand via de schenking van geneesmiddelen, medische apparatuur en hulpgoederen; training van medisch personeel op afstand; technisch medisch advies; en financiële bijstand om de operationele kosten van de gezondheidsvoorzieningen te dekken.

Noordwest-Syrië

Het gigantische militaire offensief in Noordwest-Syrië door de Syrische regering en haar bondgenoten ging in 2020 verder. Het resultaat was bijna een miljoen ontheemden. Velen van hen waren toen al ver van huis, want ze waren het conflict al meermaals ontvlucht. Als antwoord daarop dreven onze teams de verdeling van essentiële artikelen (bv. zeep, keukengerei, dekens en verwarmingsmaterialen) en water in de vluchtelingenkampen op.

Syrië vervolg

De medische teams in door AZG ondersteunde ziekenhuizen moesten vaak het hoofd bieden aan massale toestromen van slachtoffers, waarbij tien of meer patiënten met verwondingen tegelijk aankwamen. Sommige van de door AZG ondersteunde ziekenhuizen leden schade door bombardementen. Andere moesten hun diensten inkrimpen uit vrees te worden geraakt. Hoewel de intensiteit van de gevechten na de ondertekening van het laatste staakt-het-vuren in maart daalde, blijft meer dan de helft van de bevolking in de regio ontheemd en leeft ze in precare omstandigheden.

De reeds enorme noden in Noordwest-Syrië werden door de COVID-19-pandemie verder uitvergroot. Van bij het begin was onze prioriteit onze reguliere activiteiten voort te zetten en tegelijk de veiligheid van onze patiënten, personeel en voorzieningen te garanderen. We schonken persoonlijke beschermingsmiddelen, implementeerden triagesystemen in ziekenhuizen die we ondersteunen of samen beheren, en runden de isolatie- en behandelingscentra.

Een ander prioritair aandachtspunt was preventie, in het bijzonder in de vluchtelingenkampen, waar sociale afstand geen optie is en de toegang tot water en zeep beperkt is. We verdeelden hygiëekits en voerden bewustmakingscampagnes rond COVID-19. In aanloop naar de winter bezorgden we kits met warme kleding, dekzeilen, matrassen, verwarmingsmateriaal, dekens en tenten aan duizenden gezinnen op de vlucht. We installeerden ook latrines en verdeelden drinkwater in de kampen.

Naast onze COVID-19-activiteiten boden we steun aan essentiële en gespecialiseerde gezondheidszorg in meerdere ziekenhuizen en klinieken in het hele noordwesten van het land. In Idlib verstrekten we levensreddende geneesmiddelen en opvolging voor bijna 100 patiënten die een niertransplantatie ondergingen.

Venezuela

Internat. personeel	22
Nationaal personeel	171
Budget in €	6.206.320
Eerste actiejaar in het land	2015

45.240	malariapatiënten behandeld
483	individuele sessies geestelijke gezondheid
4.229	consultaties over het gebruik van voorbehoedsmiddelen
109.119	poliklinische raadplegingen
659	ondervoede kinderen behandeld

COVID-19 heeft de toegang tot gezondheidszorg verder beperkt voor de miljoenen mensen in Venezuela die getroffen zijn door de politieke en economische crisis.

Ziekenhuizen in het hele land hebben gebrek aan personeel, voorraden, uitrusting en basisvoorzieningen zoals water. Ondanks de complicaties veroorzaakt door COVID-19 is Artsen Zonder Grenzen in 2020 gezondheidszorg blijven verlenen aan kwetsbare mensen in Anzoátegui en Bolívar.

Het grootste deel van ons werk was gericht op de versterking van de algemene en gespecialiseerde gezondheidszorg, met inbegrip van seksuele en reproductieve gezondheid en vaccinaties. Ook werkten we aan gezondheidspromotie en ondersteuning van de geestelijke gezondheid in al onze projecten. We verstrekten geneesmiddelen aan patiënten en gezondheidscentra, leidden gezondheidswerkers op en verbeterden de infrastructuur van gezondheidscentra op het vlak van afvalverwijdering, waterdistributie en sanitaire voorzieningen.

In Bolívar, de Venezolaanse deelstaat met de hoogste malariacijfers, zijn we doorgegaan met preventie- en behandelingsprogramma's, met inbegrip van vroegtijdige diagnose en vectorcontrole. Dit resulteerde in een aanzienlijke vermindering van het aantal gevallen in 2020 (40 procent in Bolivia) in de gebieden waar wij actief waren.

Verenigde Staten van Amerika

Personeel	20
Budget in €	456.592
Eerste actiejaar in het land	2002

In de Verenigde Staten van Amerika werkte AZG in 2020 samen met lokale autoriteiten en partnerorganisaties om de verspreiding van COVID-19 in gemarginaliseerde gemeenschappen te voorkomen.

In Detroit, Michigan, en Houston, Texas, waar COVID-19 hard toesloeg in woonzorgcentra, boden we steun om bewoners en personeel te helpen beschermen, hielpen we de infectiepreventie en -controle te verbeteren, en boden technische bijstand en opleiding ter plaatse. We hebben ook workshops over geestelijke gezondheid voor het personeel georganiseerd.

AZG-gezondheidsvoorlichter, Maria Plata, gebruikt een megafoon om de komende gratis COVID-19-testen aan te kondigen aan de inwoners van Immokalee, Florida.
©Taimy Alvarez

Zimbabwe

Internat. personeel	14
Nationaal personeel	140
Budget in €	6.597.958
Eerste actiejaar in het land	2000

11.589	poliklinische raadplegingen
339	sessies geestelijke gezondheidszorg
619.652.560	liter drinkwater verdeeld
4.306	diabetespatiënten behandeld
2.848	consultaties over het gebruik van voorbehoedsmiddelen

In 2020 werkte Artsen Zonder Grenzen verder met het ministerie van Volksgezondheid en andere partners in Zimbabwe om gezondheidszorg te verstrekken in landelijke gebieden en verarmde stedelijke gemeenschappen.

In de hoofdstad Harare verstrekten AZG-teams alomvattende, adolescentvriendelijke seksuele en reproductieve gezondheidsdiensten in Mbare. Ook gingen we verder met de gezondheidspromotie in de klinieken en jeugdcentra die we in Mbare ondersteunen. Daarnaast verbeterden we de distributie van schoon water in kwetsbare gemeenschappen in de stad door boorgaten te herstellen en te verbeteren, of door zelf nieuwe te boren.

In de provincie Manicaland steunde AZG het ministerie voor Volksgezondheid en kindercare (MoHCC) bij de implementatie van een door verpleegkundigen geleid programma om patiënten met een hoge bloeddruk en suikerziekte in de landelijke klinieken in Chipinge en Mutare beter te behandelen. In november 2020 werd dit project overgedragen aan het MoHCC.

Na negen jaar lang behandeling, zorg en steun te hebben verstrekt aan gemeenschappen in het district Gutu in de provincie Masvingo, droegen we ons project rond hiv en baarmoederhalskanker over aan het MoHCC en partners.

Zimbabwe vervolg

Tijdens de lockdown door COVID-19 in april konden veel zorgbehoevende, chronisch zieken niet aan hun geneesmiddelen komen. Daarom verzekerde AZG de continuïteit van de zorg, bv. door de mensen thuis de nodige geneesmiddelen voor hun hiv-behandeling en voor niet-overdraagbare ziekten te bezorgen.

Als essentiële gezondheidsdienst aan de grenspost Beitbridge in Matebeland South ondersteunden we het MoHCC en het ministerie van Werk en Maatschappelijk Welzijn door de implementatie van doelgerichte interventies om migranten onderweg aan de grens tussen Zimbabwe en Zuid-Afrika te bereiken. Deze activiteiten omvatten regelmatige mobiele interventies en een alomvattend pakket voor poliklinische patiënten (mentale gezondheidszorg, preventie, screening en behandeling).

In januari 2020 beviel Shuvai Munyaradzi van haar derde baby, Chidochashe (net twee weken oud op het moment van de foto).

©Nyasha Kadandara

Zuid-Afrika

Internat. personeel	15
Nationaal personeel	237
Budget in €	10.576.421
Eerste actiejaar in het land	1986

124.467 poliklinische raadplegingen
18.407 mensen op eerstelijns ARV-behandeling in door AZG-gesteunde programma's
862 mensen kregen een tbc-behandeling
1.685 individuele sessies geestelijke gezondheidszorg

In Zuid-Afrika ondersteunde Artsen Zonder Grenzen de respons op COVID-19. Tegelijk zetten we de zorgverlening verder aan hiv- en tuberculosepatiënten, slachtoffers van seksueel geweld en kwetsbare migranten.

Om de secundaire gevolgen van COVID-19 (onder meer een sterke daling in het gebruik van de gezondheidsdiensten) aan te pakken, pasten we onze bestaande activiteiten op een innovatieve manier aan. Ons project rond seksueel geweld in de platinastrook van Zuid-Afrika zorgde ervoor dat gezondheidszorg voor slachtoffers toegankelijk bleef. Zo organiseerden we telefonische sessies en vervoer, terwijl de openbare diensten stillagen. Onze teams in Eshowe en Khayelitsha handhaafden de diagnosestelling en behandeling van hiv en tuberculose via een breedschalige verdeling van orale zelftestkits op hiv, en door te verzekeren dat de plaatselijke centra tegelijk op COVID-19, hiv en tbc testten. Het personeel leverde antiretrovirale therapie (ARV) en geneesmiddelen voor andere chronische ziekten aan huis of in ophaalpunten voor de gemeenschap. Bovendien bood het thuiszorg aan mensen met resistente tuberculose.

Onze teams boden mentale en medische gezondheidszorg in talrijke daklozencentra in Tshwane en Johannesburg. In Tshwane verdeelden ze ook

Zuid-Soedan

Internat. personeel	47
Nationaal personeel	710
Budget in €	19.381.321
Eerste actiejaar in het land	1983

248.219 poliklinische raadplegingen
9.365 klinische opnames
52.645 malariapatiënten behandeld
5.616 spoedingrepen verricht

Twee jaar na de ondertekening van een vredesakkoord, en ondanks de vorming van een eenheidsregering, blijft de situatie in Zuid-Soedan fragiel. Het land werd in 2020 getroffen door meerdere noodsituaties, waaronder escalerend geweld, COVID-19, ernstige overstromingen en een hoge mate van voedselonzeekerheid. In totaal hadden 7,5 miljoen mensen - ongeveer twee derde van de bevolking - humanitaire hulp nodig. AZG reageerde op de dringende medische en humanitaire noden en hield essentiële gezondheidsdiensten open in haar 3 OCB-projecten.

Toename van geweld en gevechten

In 2020 braken in Zuid-Soedan herhaaldelijk hevige gevechten uit, die soms maanden duurden. Tussen januari en oktober werden meer dan 2.000 mensen gedood - onder wie een Zuid-Soedanees personeelslid - en tienduizenden mensen raakten ontheemd.

In Pibor verleenden onze teams medische noodhulp aan mensen die in massale toestroom van gewonden aankwamen, velen met ernstige schot- en steekwonden. Onze teams verbeterden ook de water- en sanitaire voorzieningen voor de duizenden mensen die hun toevlucht zochten in een gebied naast de missie van de Verenigde Naties in Zuid-Soedan in Pibor-stad.

substitutie therapie voor opiaatverslaafden. Tijdens de eerste COVID-19-golf implementeerden, bemanden en runden we een veldhospitaal met 60 bedden voor COVID-19-patiënten in een sporthal in Khayelitsha. Patiënten met matige tot ernstige COVID-19-symptomen werden in hun gemeenschap behandeld. Tijdens de tweede golf ondersteunden we COVID-19-afdelingen in zeven ziekenhuizen in drie provincies.

Artsen Zonder Grenzen werkt sinds het jaar 2000 onafgebroken in Zuid-Afrika. Enkele van de mijlpalen zijn de ontwikkeling van de eerste ARV-behandelingsprogramma's in het continent en een succesvol pleidooi voor kortere, minder toxische behandeling voor resistente tbc.

Artsen Zonder Grenzen heeft meer dan 50 mensen aangeworven, waaronder artsen en verpleegkundigen om hulp te bieden in het Khayelitsha-veldehospitaal voor COVID-19-patiënten.

©Rowan Pybus

Zuid-Soedan vervolg

In juni schortten we de activiteiten in Pibor op nadat de meeste van onze medewerkers een veilig heenkomen hadden gezocht in het afgelegen oerwoudgebied. Toen in augustus het geweld opnieuw uitbrak, lanceerden we een noodhulpactie. Het project werd in december stopgezet om onze medische activiteiten op een meer flexibele en efficiënte manier te reorganiseren en zo tegemoet te komen aan de dringende medische noden van de gemeenschap.

Wijdverspreide overstromingen

Voor het tweede opeenvolgende jaar werden meer dan een miljoen mensen in een groot deel van Zuid-Soedan getroffen door ernstige overstromingen, waardoor hun huizen en gezondheidscentra onder water kwamen te staan en zij niet over voldoende voedsel, water of onderdak beschikten.

Onze teams in Pibor reageerden op de enorme noden door spoedzorgen te verlenen via mobiele klinieken en ziekenhuizen.

In Greater Pibor was ondervoeding een groot probleem. We voerden daardoor onze voedselhulp voor jonge kinderen op via mobiele klinieken en via ons klinisch centrum voor therapeutische voeding in Pibor-stad. Ook verdeelden we 60.000 liter drinkwater per dag op plaatsen waar waterputten door de overstromingen waren vervuild.

Gedurende deze interventies, behandelden onze teams ook duizenden mensen, vooral voor malaria, luchtweginfecties en acute waterige diarree.

AZG-arts Joy Rachel Clarke onderzoekt een patiënt in het centrum voor therapeutische voeding in Bentiu.

©Tetiana Gaviuk

Reactie op COVID-19

Toen de COVID-19-pandemie zich verspreidde, was AZG bang dat een uitbraak de toch al penibele humanitaire situatie zou verergeren. Daarom integreerde AZG COVID-19-maatregelen en nieuwe activiteiten in alle bestaande projecten in het hele land en zijn er projecten gestart in Juba en het academisch ziekenhuis in Malakal.

In Juba lag op de focus op het versterken van de preventie- en infectiecontrole in medische centra, zoals het academisch ziekenhuis, en het nationaal volksgezondheidslaboratorium, de belangrijkste testfaciliteit van het land. Onze teams leidden ook gezondheidswerkers op, schonken voorraden, voerden activiteiten rond gezondheidsbevordering uit en zetten op verschillende openbare plaatsen handenwaspunten op.

Vluchtelingen en binnenlands ontheemden

In het district Yei deelden (mobiele) AZG-teams na nieuwe ontheemdinggolven hulpgoederen uit en boden ze algemene medische consulten, vaccinaties en psychosociale hulp. We ondersteunden ook de kinderafdeling van het staatsziekenhuis van Yei en verleenden algemene gezondheidszorg in onze kliniek in Jansuk.

In de AZG-kliniek in het kamp Doro en in het ziekenhuis in Bunj in de deelstaat Upper Nile verstrekten we medische zorg aan vluchtelingen en gastgemeenschappen: vaccinaties, behandeling van malaria en ondervoeding, zorg voor slachtoffers van seksueel en gendergebaseerd geweld en hulp bij bevallingen.

Mazelenvaccins worden per motorfiets geleverd van Lisala naar Boso Manzi, provincie Mongala, een moeilijk te bereiken gebied in het noorden van Congo dat zwaar getroffen werd door de mazelenepidemie. In februari 2020 hebben noodteams van AZG er behandelings- en vaccinatieactiviteiten opgezet.

©Caroline Thirion

Onze aankoopcentrale in Neder-Over-Heembeek: MSF Supply

MSF Supply is de humanitaire aankoopcentrale van Artsen Zonder Grenzen. Ze staat in voor de aankoop en levering van medisch en logistiek materiaal en medicijnen voor humanitaire interventies.

MSF Supply beheert de aankoop en levering van materiaal en medicijnen in grote volumes. De logistieke centrale zorgt ervoor dat materiaal (medische goederen, generatoren, mechanische onderdelen, telecommunicatie-materiaal...) en medicijnen veilig aankomen op het terrein. Ze verzekert de kwaliteitswaarborg en zorgt voor de verpakking en de opslag. MSF Supply heeft ook een unieke expertise verworven in het samenstellen en voorbereiden van noodhulpkits.

De aankoopcentrale van Artsen Zonder Grenzen in Neder-Over-Heembeek, MSF Supply, is een coöperatieve vennootschap, opgericht in 1989, en één van de 4 humanitaire aankoopcentrales van AZG. De andere centra bevinden zich in Bordeaux, Amsterdam en Nairobi.

Het leeuwendeel van het werk van MSF Supply is voor het OCB (Operationeel Centrum in Brussel), maar ze werkt ook samen met de andere operationele centra van Artsen Zonder Grenzen. Andere ngo's of humanitaire organisaties doen eveneens beroep op de diensten van MSF Supply.

De impact van COVID-19 op de aankoopcentrale

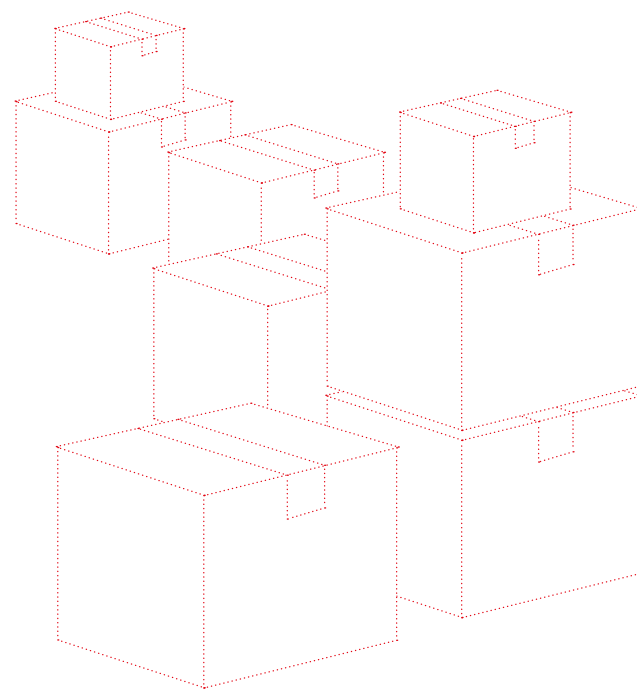
Ook op de aankoopcentrale MSF Supply had het coronavirus een grote impact. Zo kwamen er administratieve, fysieke en organisatorische beperkingen, waardoor MSF Supply op zoek moest gaan naar alternatieven om het nodige materiaal aan te kopen, zowel als op het terrein te krijgen. Nog voor de crisis officieel uitgeroepen was, deed MSF Supply belangrijke leveringen ter bestrijding van COVID-19. Ook daarna stelde de aankoopcentrale alles in het werk

om beschermingsmiddelen (maskers, beschermende kledij, ademhalingsapparatuur...) te garanderen voor de activiteiten van AZG.

In 2020 verleende MSF Supply uitzonderlijk steun aan het Belgische ministerie van Volksgezondheid in de strijd tegen de COVID-19-pandemie, door bepaalde cruciale geneesmiddelen te leveren.

Cijfers voor 2020

Omzet	€ 63.243.040
Bestellingen	8.907
Bestelde eenheden	72.000
Stockwaarde	€ 22.075.758
Opslagruimte	18.000 m ²
Leveringen	2.960 ton

Als u MSF Supply wenst te bezoeken, neem dan gerust contact met ons op via:
→ jan.van.steenbrugge@brussels.msf.org
0474/95 25 41

©Julien Dewarichet

Onze medewerkers; het kloppend hart van AZG

Geen Artsen Zonder Grenzen zonder de talrijke medewerkers die wereldwijd, internationaal maar grotendeels nationaal en lokaal, geworven worden. Behalve medisch personeel werven we ook niet-medisch personeel dat 60 procent vertegenwoordigt: logistieke medewerkers, chauffeurs, culturele mediators, poortwachters, schoonmakers, fondsenwerkers, boekhouders... noem maar op.

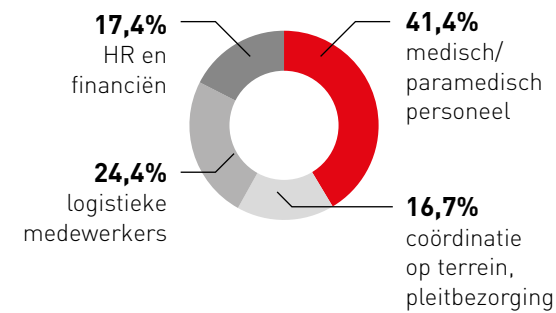
De zes operationele centra van Artsen Zonder Grenzen werken samen met hun nationale afdelingen die onder andere instaan voor het werven van personeel. Zo maakt Artsen Zonder Grenzen België deel uit van het Operationeel Centrum in Brussel (OCB), net zoals oa. Italië, Luxemburg, Zuid-Afrika, en werden in totaal 109 medewerkers (waarvan 59 Belgen) via AZG België geworven.

Gedurende het hele jaar zijn die afdelingen van AZG op zoek naar geschikt personeel in functie van medische hulpverlening op het terrein. Wij zijn op zoek naar medewerkers die niet alleen zeer gespecialiseerd zijn in hun vakgebied, maar ook een gedegen managementervaring hebben.

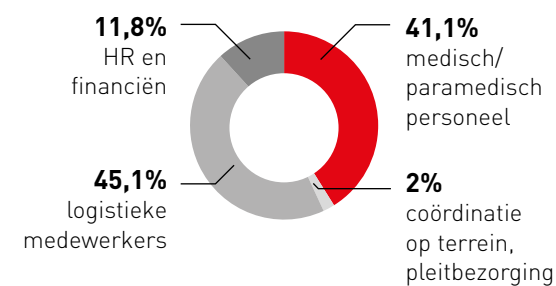
De ambitie van Artsen Zonder Grenzen is om een gediversifieerd en mobiel personeelsbestand aan te werven. In 2020 werkten vanuit het OCB 9.109 voltijdse lokale en nationale medewerkers op het terrein. 899 internationaal medewerkers vervoegden hen, waaronder 219 mensen die voor het eerst deelnamen.

OCB kon in 2020 in totaal aanwerven:

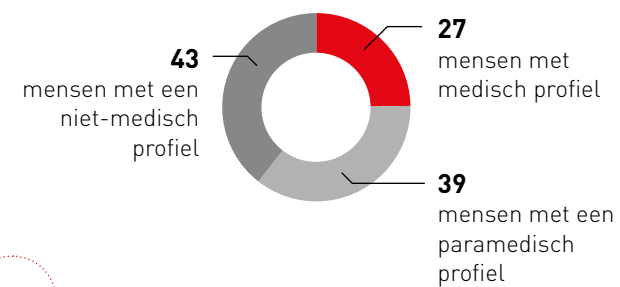
Internationaal 9% (899)

Lokaal/nationaal 91% (9.109)

Artsen Zonder Grenzen België wierf in 2020 109 medewerkers aan:

Getuigenissen van enkele medewerkers aangeworven in België

Stijn Poosen

verpleger Intensieve Zorgen

“Op terrein zijn de voorzieningen soms beperkter. Dan moet je samen met de lokale collega’s op zoek naar creatieve oplossingen. Je leert van je lokale collega’s, evenveel als zij van jou leren. Je staat samen aan het bed van de patiënt, met als doel de best mogelijke zorgen te geven door samen te werken.”

Sophie Desbenoit

vroedvrouw

“In Afghanistan werkte ik in de kraamkliniek in Khost, waar we maar liefst 2.000 bevallingen per jaar begeleidden. In België deden we in het ziekenhuis waar ik werkte 500 bevallingen per jaar.

AZG biedt hulp in gebieden waar de nood het hoogst is, vaak zijn dat oorlogsgebieden. Dan moet je heel flexibel zijn, en over veel zelfbeheersing beschikken. Om de situaties die je op het terrein tegenkomt het hoofd te bieden, is een goeie portie geduld nodig, maar ook een hechte band met je collega’s en de patiënten.”

©Tamim Elnaggar

Onze contactgegevens

Algemeen adres

Artsen Zonder Grenzen
Gewijde-Boomstraat 46, 1050 Brussel

Schenkersdienst

Miek Monsieur
02/474 74 77
miek.monsieur@brussels.msf.org

Legaten & Filantropie

Jan Van Steenbrugge
02/474 77 60
jan.van.steenbrugge@brussels.msf.org

Bedrijven

Iris Provoost
02/474 75 29
iris.provoost@brussels.msf.org

Recruteringsdienst

Louise Gautier
02/474 77 67
recruitment@brussels.msf.org

Drukwerk

The Mailing Factory

Papier

Binnenwerk: 90 gram
Omslag: 120 gram

 FSC is een label voor papier uit
duurzaam beheerde bossen.

Vormgeving

Sven Cools

Brussel, juli 2021

Pers

Steven De Bondt
0475/40 60 76
steven.de.bondt@brussels.msf.org

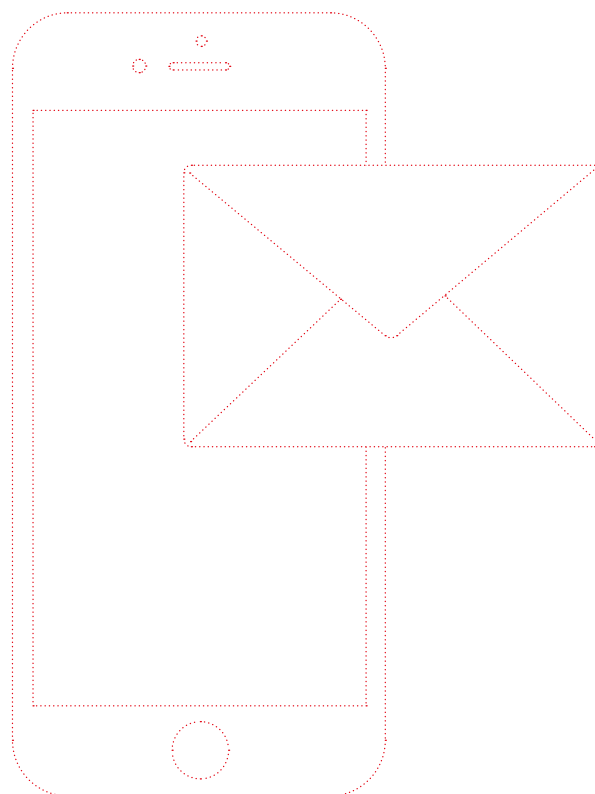
Evenementen

Anne-Sophie Damster
02/474 76 13
anne-sophie.damster@brussels.msf.org

Sociale media

 Facebook: Artsen Zonder Grenzen (België)
 Twitter: @azgbelgie
 LinkedIn: Médecins Sans Frontières Belgium
 Instagram: @azgbelgie

 WWW.AZG.BE

Verpleegkundige Nara leert een kind hoe je op een goeie manier de handen wast, in het Amazone-regenwoud.

©Diego Baravelli